

2024

**STAATSBLAG
VAN DE
REPUBLIEK SURINAME**

No. 179

**WET van 30 december 2024, houdende vaststelling van regels over
het Spaar- en Stabilisatie Fonds Suriname.
(Wet Spaar- en Stabilisatie Fonds Suriname 2024)**

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat de grote verwachte stijgingen van de olieproductie op de middellange termijn Suriname een unieke kans biedt om groei en ontwikkeling te bevorderen en een goed economisch en budgettair beheer het land in staat zal stellen het ontwikkelingspotentieel van deze natuurlijke hulpbronnen volledig te benutten, het nodig is nieuwe regels vast te stellen inzake de wijze van het beheer van het Fonds met als doel bij te dragen aan een verstandig beheer van begrotingsmiddelen afkomstig uit deze bronnen door op te treden als een stabilisatiemechanisme voor de begroting in het licht van volatiele inkomsten en als een lange termijn spaarmechanisme ten behoeve van de huidige en toekomstige generaties.

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd de onderstaande wet:

Artikel 1

Definities en begrippen

- a. Amerikaanse dollar: de munteenheid van de Verenigde Staten van Amerika;
- b. activaklassen: een groep beleggingen die vergelijkbare kenmerken hebben en zich op dezelfde manier gedragen op de markt;

- c. bewaarder: custodian, een financiële instelling die de beleggingen van klanten in bewaring houdt;
- d. de Staat: de Republiek Suriname;
- e. de Minister: de minister belast met de financiële aangelegenheden van de Staat;
- f. de Bank: de Centrale Bank van Suriname;
- g. externe vermogensbeheerder: een vermogensbeheerder of andere financiële instelling die namens beleggers financiële activa beheert;
- h. het Fonds: het Spaar- en Stabilisatie Fonds Suriname;
- i. financieel risico: de mogelijkheid van financiële verliezen op een belegging. De belangrijkste soorten financiële risico's zijn marktrisico's (waaronder valutarisico, renterisico, creditspreadrisico en prijsrisico), kredietrisico, concentratierisico en liquiditeitsrisico;
- j. de Raad: de Raad van Bestuur van het Spaar- en Stabilisatie Fonds Suriname;
- k. inkomsten uit natuurlijke hulpbronnen: dit zijn de in de toelichting op dit artikel omschreven inkomsten van de Staat uit de mijnbouw- en aardoliesector, die in het kader van haar beheersfunctie, overeenkomstig de Wet op het Spaar- en Stabilisatie Fonds Suriname, aan het Fonds moeten worden verstrekt;
- l. internationale standaarden voor jaarrekeningen: de International Financial Reporting Standards (IFRS) uitgegeven door de International Accounting Standards Board;
- m. International Standards on Auditing: internationale professionele standaarden voor de controle van financiële informatie, uitgegeven door de International Auditing and Assurance Standards Board;
- n. jaarlijkse begroting: de begroting zoals gedefinieerd in de Wet houdende bepalingen inzake de wijze van het beheer en toezicht op Staatsfinanciën;
- o. operationele risico's: risico's op financiële verliezen als gevolg van gebrekkige of fout lopende processen en systemen, menselijke fouten of externe gebeurtenissen;

- p. privé gehouden vermogen: private equity, een beleggingscategorie bestaande uit particuliere bedrijven die niet aan een openbare beurs zijn genoteerd;
- q. Santiago-beginselen: Santiago Principles, de algemeen aanvaarde beginselen en praktijken voor staatsinvesteringsfondsen die vrijwillig zijn onderschreven door de leden van het International Forum of Sovereign Wealth Funds;
- r. strategische diversificatie: strategic asset allocation, het bepalen van doelallocaties voor de activa van het Fonds tussen verschillende in aanmerking komende activaklassen, met periodieke herbalancerings van de portefeuille om deze weer in lijn te brengen met de doelallocaties als gevolg van afwijkingen in de totale rendementen van verschillende in aanmerking komende activaklassen;
- s. totale rendement: het rendement van een belegging of groep beleggingen over een bepaalde periode, inclusief rente, vermogenswinsten, dividenden en uitkeringen gerealiseerd over de periode, na aftrek van alle kosten;
- t. tracking error: maatstaf voor het verschil tussen de rendementsschommelingen van een in aanmerking komende activaklasse en de rendementsschommelingen van de gekozen benchmark activaklasse;

Artikel 2

Oprichting van het Fonds

1. Bij deze wet wordt ingesteld het Spaar- en Stabilisatie Fonds Suriname 2024.
2. Het Fonds is een rechtspersoon met een wettelijke taak en is gevestigd te Paramaribo.
3. Als rechtspersoon met een wettelijke taak is het Fonds naast hetgeen wordt opgelegd in de Wet Spaar- en Stabilisatie Fonds Suriname tevens onderworpen aan uit de Comptabiliteitswet voortvloeiende verplichtingen en regelgeving.

4. Het Fonds wordt beheerd overeenkomstig de beginselen van goed bestuur, transparantie, verantwoording en internationale best practices voor staatsinvesteringsfondsen, met inbegrip van de Santiago-beginselen.

Artikel 3

Doel van het fonds

Het Fonds heeft als doel:

- a. bijdragen aan een verstandig beheer van begrotingsmiddelen afkomstig uit de extractieve industrieën door op te treden als stabilisatiemechanisme voor de begroting in het licht van volatiele inkomsten en als lange termijn spaarmechanisme ten behoeve van de huidige en toekomstige generaties;
- b. het behalen van een zo hoog mogelijk rendement op het beschikbare vermogen, tegen zo laag mogelijke kosten, met inachtneming van een aanvaardbaar risiconiveau, in overeenstemming met het door de Minister goedgekeurde beleggingsbeleid van het Fonds.

Artikel 4

Stortingen in het Fonds

1. Het Fonds ontvangt middellijk of direct ten behoeve van de Staat, de inkomsten uit natuurlijke hulpbronnen, die aan de Staat toekomen, gedefinieerd in artikel 1 onder k.
2. De vreemde valuta-inkomsten van de Staat worden gestort op vreemde valutarekeningen die door de Bank worden aangehouden op naam van het Fonds.
3. De inkomsten van de Staat, die op haar rekening bij de Bank worden gestort, worden door het Fonds verantwoord als stortingen door de Staat met vermelding van de sector en de aard van de inkomsten zoals omschreven in de toelichtingen op artikel 1 onder k.

4. De middelen van het Fonds en alle transacties ten behoeve van en ten laste van het Fonds worden in Amerikaanse dollars genoteerd, geadministreerd en gerapporteerd op basis van de geldende internationale standaarden voor jaarrekeningen.

Artikel 5

Middelen van het Fonds en hun aanwending

1. De middelen van het Fonds worden gevormd uit:
  - a. gelden die krachtens artikel 4 van overheidswege aan het Fonds worden overgemaakt;
  - b. andere bijdragen aan het Fonds, vast te stellen bij besluit van de Regering, en die volgens andere wetten in beheer van het Fonds worden gegeven;
  - c. inkomsten en vermogensbestanddelen die zijn verkregen uit beleggingen van het Fonds, inclusief vermogenswinsten, valutaresultaten, rente, dividend en andere uitkeringen, opbrengsten uit de verkoop van in beheer zijnde activa, waaronder effecten, inkomsten uit derivaten, en andere in geld uit te drukken ontvangsten.
2. De middelen uit het Fonds mogen slechts worden aangewend voor opnames die op de rekening van de overheid bij de Bank worden gestort. De opnames zijn toegestaan tot aan de limiet voor deze opnames opgenomen in de door De Nationale Assemblée goedgekeurde jaarlijkse begroting, zoals bepaald in artikel 6.
3. De middelen in beheer van het Fonds maken deel uit van de financiële activa van de Staat en worden als zodanig opgenomen in het jaarverslag en de balans van de Staat.

Artikel 6

Onttrekkingen uit het Fonds

1. Onttrekkingen uit het Fonds ter creditering van de rekening van de Staat bij de Bank worden niet goedgekeurd door de Raad, als deze niet zijn gebaseerd op het maximale bedrag dat gedurende het begrotingsjaar aan het Fonds mag worden onttrokken overeenkomstig de door De Nationale Assemblée goedgekeurde begroting en indien deze niet in overeenstemming zijn met de doelstellingen van het Fonds en de doelstellingen van het begrotingsbeleid.
2. Er kunnen tijdens het begrotingsjaar geen opnames worden gedaan totdat de begroting voor het lopende begrotingsjaar is goedgekeurd door de Nationale Assemblée.
3. Het bedrag dat in een begrotingsjaar aan het Fonds kan worden onttrokken, bedraagt niet meer dan het maximum dat in het begrotingsjaar voor onttrekkingen is toegestaan overeenkomstig de door De Nationale Assemblée goedgekeurde begroting.
4. Het is toegestaan dat tijdens de uitvoering van de begroting de Minister door middel van een suppletoire begroting een verhoging van het maximum dat is opgenomen in de goedgekeurde jaarlijkse begroting ter goedkeuring aan De Nationale Assemblée voorlegt.
5. In geval van een noodtoestand als bedoeld in de Comptabiliteitswet kan om een onttrekking uit het Fonds worden verzocht, die ter goedkeuring door De Nationale Assemblée wordt opgenomen in het jaarlijkse begrotingsvoorstel of in een suppletoire begroting.
6. De Raad verstrekt aan de Minister de informatie die hij nodig acht en de informatie die volgens de Comptabiliteitswet is vereist ter onderbouwing en rechtvaardiging van het in de begroting op te nemen maximaal aan het Fonds te onttrekken bedrag en overeenkomstige informatie in het geval door middel van een suppletoire begroting verhoging van het maximumbedrag ter goedkeuring aan De Nationale Assemblée wordt voorgelegd.

7. Alle opnames door de Minister ter financiering van de begroting worden op de rekening van de Staat bij de Bank gestort.
8. Onttrekkingen vinden plaats op schriftelijke aanwijzing door de Minister aan de Raad van het Fonds met de overwegingen die leiden tot de onttrekking en de vaststelling van de rechtsgeldigheid daarvan, met vermelding van de gewenste data van de opnames, op grond waarvan de Raad gedurende het boekjaar aan de Bank de opdracht geeft de overboekingen ten behoeve van de begroting te doen.
9. Het Fonds is vrijgesteld van het betalen van inkomstenbelasting en andere op de rechtspersoon drukkende belastingen.

Artikel 7

De beleggingsstrategie van het Fonds

1. De Raad van het Fonds, ondersteund door een Beleggingsadviescommissie als bedoeld in artikel 13, stelt een beleggingsstrategie voor het Fonds op en legt deze ter goedkeuring voor aan de Minister. Deze treedt pas in werking na verkregen goedkeuring van de Minister.
2. Bij de beleggingsstrategie wordt rekening gehouden met de algemene doeleinden van het Fonds, zoals uiteengezet in deze wet, waaronder de zorg dat er altijd voldoende middelen beschikbaar zijn voor opnames uit het Fonds die voldoen aan deze en de Comptabiliteitswet, de door De Nationale Assemblée goedgekeurde begroting en andere comptabele regelgeving.
3. De beleggingsstrategie volgt internationale best practices op het gebied van financieel vermogensbeheer, inclusief spreiding van beleggingen en factorbeleggen om het voor risico gewogen financiële rendement te maximaliseren.
4. De beleggingsstrategie bevat ten minste:
  - a. de risicotolerantie en toelaatbare afwijkingen;
  - b. in aanmerking komende financiële activaklassen en de daarin in voor belegging in aanmerking komende effecten;
  - c. in aanmerking komende emittenten en valuta's;

- d. de strategische diversificatie, met aanduiding van de gewenste samenstelling van de portefeuille verdeeld over de verschillende in aanmerking komende activaklassen, en de toelaatbare afwijkingen in de verdeling;
  - e. prestatie benchmarks voor elke activaklasse, gespecificeerd in termen van goed gedefinieerde en gebruikelijke marktindices voor de genoemde activaklassen;
  - f. tracking error-limieten voor het beheersen van het actieve risico ten opzichte van de benchmarks voor elke in aanmerking komende activaklasse;
  - g. aanwijzingen voor het opnieuw in balans brengen van de portefeuille;
  - h. de soorten activa waarin het Fonds niet mag beleggen.
5. De beleggingsstrategie of de bijbehorende regelgeving moet bepalingen bevatten met betrekking tot het ethische beleggen gelet op duurzaamheidsgerelateerde risico's en kansen, milieuvervuiling, de verenigbaarheid met de transitie naar een duurzame economie, de veerkracht van het bedrijfsmodel en duurzaamheidsrisico's, inclusief beleidsnormen, standaarden en procedures om ervoor te zorgen dat bedrijfs- en beleggingsactiviteiten in andere landen worden uitgevoerd in overeenstemming met alle toepasselijke regelgevings- en publikatievereisten van die landen.
6. De beleggingsstrategie moet zijn ingericht op het beheersen van financiële risico's, waaronder marktrisico's (bestaande uit valuta-, rente- en prijsrisico's), kredietrisico's, concentratierisico's en liquiditeitsrisico's.
7. De middelen van het Fonds worden belegd in financiële instrumenten die uitsluitend op economische en financiële gronden worden gekozen.

8. Het Fonds zal alleen beleggen buiten Suriname en in daarvoor in aanmerking komende instrumenten in vreemde valuta. De middelen van het Fonds mogen niet worden geïnvesteerd in:
  - a. instrumenten uitgegeven door een bank, onderneming of individu woonachtig in Suriname of eigendom van of gecontroleerd door een Surinaamse staatsburger of bedrijf geregistreerd in Suriname;
  - b. directe of indirecte financiering van een Surinaams openbaar lichaam, met inbegrip van activiteiten van overheidsinstanties gefinancierd uit de jaarlijkse door De Nationale Assemblée goedgekeurde begroting, of enige andere autonome of semi-autonome organisatie of stichting opgericht onder Surinaams publiek recht, of activa gegarandeerd door een Surinaamse overheidsinstelling.
9. Middelen van het Fonds worden niet belegd in:
  - a. derivaten van financiële instrumenten, tenzij de verwerving ervan bedoeld is om het risico te verminderen van onderliggende activa van het Fonds;
  - b. particulier verhandelde alternatieve activaklassen, inclusief maar niet beperkt tot privé gehouden vermogen, kunst, onroerend goed, infrastructuur en hedgefondsen
  - c. financiële instrumenten uitgegeven door een onderneming waarbij een van de vermogensbeheerders van het Fonds of de verwanten of formele zakenpartners van de vermogensbeheerders enige vorm van financieel belang kunnen hebben.
10. De aankoop van activa tegen schulden) is niet toegestaan.
11. De beleggingsstrategie wordt periodiek herzien.
12. De beleggingsstrategie wordt gepubliceerd en op de officiële webpagina van het Fonds en het ministerie belast met de financiële aangelegenheden van de Staat geplaatst.

Artikel 8

Het bezwaren van de activa van het Fonds

1. De activa van het Fonds worden niet bezwaard of vervreemd en zijn niet vatbaar voor beslag.
2. Het Fonds verstrekt geen kredieten en garanties.
3. Door de Staat worden geen verplichtingen aangegaan op grond waarvan enigerlei aanspraak op de activa van het Fonds geldend kunnen worden gemaakt.
4. Elke overeenkomst of afspraak die ten doel heeft enig actief van het Fonds te bezwaren is nietig.

Artikel 9

De Raad van Bestuur

1. De Raad van Bestuur, de Raad, is verantwoordelijk voor het geven van leiding aan het Fonds en voor de verwezenlijking van de doelstellingen van het Fonds en handelt daarbij strikt in het belang van het Fonds.
2. De Raad wordt door de Regering benoemd en bestaat uit 5 (vijf) leden, te weten:
  - a. de voorzitter op voordracht van de Regering;
  - b. een lid benoemd op voordracht van de Minister;
  - c. een lid benoemd op voordracht van de vakbeweging;
  - d. een lid benoemd op voordracht van het bedrijfsleven;
  - e. een lid benoemd op voordracht van de President van de Bank.
3. Alle leden van de Raad:
  - a. hebben een academische graad tenminste op doctoraal of Masters niveau en dienen te beschikken over aantoonbare ervaring op het gebied van economie en/of recht, bij voorkeur in de financiële zakelijke wereld of dienstverlening;
  - b. hebben minimaal 5 (vijf) jaar een leidinggevende functie bekleed bij bedrijven met een erkende staat van dienst, publieke instellingen of internationale organisaties;

- c. zijn van onbesproken gedrag en hebben bewezen zich te richten naar hoge ethische professionele waarden en normen;
- d. moeten voldoen aan de normen van ‘fit and proper’, zulks mede ter beoordeling door de Bank:
  - bij het bepalen of een persoon geschikt is hanteert de Bank haar richtlijnen ter toetsing van de integriteit, onafhankelijkheid, competentie, financiële gegoedheid en persoonlijke kwaliteiten;
  - zo nodig, in elk geval bij de eerste maal dat een Raad wordt benoemd, beoordeelt de Bank ook het collectief en brengt daarover advies uit aan de Regering. De deskundigheid en ervaring zowel individueel als collectief moet toereikend zijn voor de uitoefening van het bedrijf van het Fonds;
  - de Bank brengt advies uit aan de Regering. De Regering neemt de beslissing over de aanstelling van de raadsleden.
- 4. De voorzitter van de Raad vertegenwoordigt het Fonds in en buiten rechte, na verkregen goedkeuring door de Raad. Bij afwezigheid of ontstentenis van de voorzitter wordt de Raad vertegenwoordigd door de plaatsvervangende voorzitter.
- 5. De leden van de Raad worden benoemd voor een termijn van 5 (vijf) jaar; deze termijn kan eenmalig worden verlengd. In ieder nieuwe Raad worden tenminste 2 (twee) nieuwe leden benoemd. De remuneratie, overige financiële voorzieningen en rechten van de voorzitter, de plaatsvervangend voorzitter en de overige leden van de Raad worden bij Staatsbesluit vastgesteld.
- 6. De namen van de leden van de Raad worden openbaar gemaakt bij hun benoeming en bij wijzigingen in de samenstelling van de Raad door publicatie in het Advertentieblad van de Republiek Suriname en plaatsing van de namen op de officiële webpagina van het Fonds.
- 7. Ieder bestuurslid wordt door de Regering ontslagen wegens:
  - a. gebleken ongeschiktheid voor de functie, onbekwaamheid of arbeidsongeschiktheid;

- b. afwezigheid voor een aaneengesloten periode van meer dan 4 (vier) maanden;
  - c. veroordeling met gevangenisstraf of een daarvoor in de plaats komende geldboete;
  - d. betrokkenheid bij activiteiten die niet stroken met de belangen van het Fonds;
  - e. evidente aanhoudende psychische stoornissen, zoals bedoeld in het Wetboek van Strafvordering;
  - f. onder curatele stelling op grond van een wettelijke regeling in Suriname of in het buitenland;
  - g. een onherroepelijke rechterlijke uitspraak waarbij betrokkene failliet wordt verklaard;
  - h. een ingesteld strafrechtelijk onderzoek naar, of strafrechtelijke vervolging inzake een misdrijf of enig strafbaar feit van financieel-economische aard in Suriname of in het buitenland, ongeacht of van verdere vervolging is of wordt afgezien door betaling van een geldsom aan de bevoegde rechterlijke autoriteiten;
  - i. eigen verzoek.
8. De leden van de Raad kunnen door de Regering worden geschorst indien verlening van een ontslag als bedoeld in lid 7 wordt overwogen of in behandeling is. Als uit het door de Regering ingestelde onderzoek blijkt dat er geen gronden voor ontslag bestaan, wordt de schorsing door de Regering opgeheven.
9. Alvorens een besluit tot schorsing of ontslagbesluit te nemen, stelt de Regering het getroffen bestuurslid in de gelegenheid te worden gehoord, tenzij buitengewone omstandigheden dat onmogelijk maken. Bij ontslag van leden van de Raad is de Regering bevoegd nieuwe leden voor de Raad te benoemen overeenkomstig lid 2 van dit artikel.

Artikel 10

Vergaderingen van de Raad van Bestuur

1. De Raad vergadert tweemaandelijks en voorts zo vaak als de voorzitter of een lid dit wenst. Een door de leden aangevraagde vergadering wordt bijeengeroepen door de voorzitter of, bij diens afwezigheid, door de plaatsvervangend voorzitter, binnen 7 (zeven) werkdagen na ontvangst van een schriftelijk verzoek daartoe.
2. Bij de vergaderingen van de Raad is er aan het quorum vereiste voldaan als tenminste 3 (drie) leden aanwezig zijn.
3. Vergaderingen van de Raad worden geleid door de voorzitter of, bij diens afwezigheid, door de plaatsvervangend voorzitter. Indien zowel de voorzitter als de plaatsvervangend voorzitter afwezig zijn, wordt de vergadering geleid door het lid dat het meest gevorderd is in jaren in de Raad, of als dit criterium niet werkbaar is door het oudste lid in levensjaren.
4. De besluiten van de Raad worden genomen met een meerderheid van de uitgebrachte stemmen van de aanwezige bestuursleden. Bij staking van stemmen heeft de voorzitter of, bij diens afwezigheid de plaatsvervangend voorzitter, de beslissende stem.
5. Bij reglement worden nadere regels gesteld met betrekking tot de uitvoering en verdeling van werkzaamheden, de besluitvorming en bevoegdheden van de Raad en de in acht te nemen transparantie. Het reglement mag niet in strijd zijn met enige bepaling van deze wet en wordt bij staatsbesluit vastgesteld. In het reglement moet op zijn minst worden opgenomen:
  - a. voor de voorzitter en plaatsvervangend voorzitter, en voor andere leden, hun functies en verantwoordelijkheden, rechten en bevoegdheden;
  - b. vergaderingen van de Raad: vergaderprotocol, de besluitvorming en het nemen van besluiten, notulen, openbare verklaringen van de Raad en perscommuniqués naar aanleiding van de vergaderingen;

- c. bevoegdheden van de Raad als geheel en de relatie met de Minister;
  - d. omstandigheden waarbij het gewenst of verplicht is gekwalificeerde buitenstaanders uit te nodigen voor deelname aan vergaderingen van de Raad en de daarbij te volgen procedure. De Minister ontvangt als agendalid voor elke vergadering de agenda en is bevoegd de vergaderingen bij te wonen;
  - e. beleid inzake de classificatie van informatie, het onderscheid tussen vertrouwelijke informatie en informatie die met het publiek mag of moet worden gedeeld, het omgaan met vertrouwelijke informatie die beschikbaar is voor-, of afkomstig van raadsleden en andere fondsfunctionarissen;
  - f. activiteiten van raadsleden en andere fondsfunctionarissen die verboden zijn.
6. Tot de bevoegdheid van een lid van de Raad behoren alle bestuurstaken die bij of krachtens de regeling genoemd in artikel 10 lid 5 niet aan een collectief van meer dan één lid zijn toebedeeld.
7. Het goedgekeurde reglement als bedoeld in lid 5 wordt gepubliceerd in het Advertentieblad van de Republiek Suriname en wordt op de officiële webpagina van het Fonds geplaatst.

Artikel 11

Verantwoordelijkheden en taken van de Raad

1. De Raad uit hoofde van haar bestuursverantwoordelijkheid:
- a. stelt de werkwijze van het Fonds vast op basis van internationaal geldende standaarden voor het fondsbeheer van staatsrijksdommen, ofwel volgens het “sovereign wealth fund” concept, ter goedkeuring door de Minister;
  - b. stelt een reglement vast voor de interne organisatie, waaronder het systeem van administratieve organisatie en de interne beheersing van het Fonds, ter goedkeuring door de Minister;

- c. stelt een gedragscode voor ethisch handelen vast voor in het Fonds werkzame functionarissen. De gedragscode wordt gepubliceerd op de officiële webpagina van het Fonds.
  - d. is verantwoordelijk voor het ontwikkelen en uitwerken van richtlijnen met betrekking tot het operationeel beheer van het Fonds;
  - e. is verantwoordelijk voor het opstellen, uitwerken en publiceren van beleggingsstrategieën voor het Fonds, in overeenstemming met artikel 7 van deze wet, na verkregen goedkeuring van de Minister;
  - f. is verantwoordelijk voor het opstellen en presenteren van een begrotingsvoorstel voor het Fonds, ter goedkeuring door de Minister, en het publiceren van de begroting na goedkeuring ervan;
  - g. draagt aan de Bank bij overeenkomst het beheer op van de activa van het Fonds. De overeenkomst voldoet aan de standaarden voor vermogensbeheerders en wordt op de officiële webpagina van het Fonds gepubliceerd.
2. De Raad heeft uit hoofde van haar managementfunctie de volgende taken;
- a. het monitoren van de prestaties van het Fonds;
  - b. het uitoefenen van algemeen toezicht op alle aspecten van de activiteiten van het Fonds, het waarborgen dat het Fonds wordt beheerd in overeenstemming met deze wet en alle toepasselijke wetten, en het waarborgen van de naleving van het goedgekeurde beleid van het Fonds;
  - c. het verschaffen aan de Minister van de informatie die hij in het kader van het opstellen van de begroting op korte en middellange termijn nodig heeft om ter financiering van de begroting en/of schulddelging schattingen te maken van aan het Fonds te onttrekken bedragen, het zorgen voor navenante liquiditeit van het Fonds en het uitvoeren van de door de Minister gevraagde onttrekkingen uit het Fonds;

- d. schriftelijk verslag voor 1 april aan de Minister over de werkzaamheden van het Fonds in het voorgaande jaar. Het verslag wordt gepubliceerd op de officiële webpagina van het Fonds;
- e. het indienen van een jaarplan en begroting voor de activiteiten in het komende jaar, in overeenstemming met de voor het komende jaar geldende begrotingsrichtlijnen en daarin begrepen tijdsbepalingen van het ministerie belast met de financiële aangelegenheden van de Staat. Het jaarplan en de begroting worden gepubliceerd op de officiële webpagina van het Fonds na verkregen goedkeuring van de Minister.
- f. het verzorgen van publicaties over- en verslagen over de verrichtingen van het Fonds;
- g. het presenteren van kwartaalrapporten aan de Minister over de acties, activiteiten en financiën van het Fonds. De rapporten bevatten met betrekking tot financiële informatie ten minste het volgende:
  - de marktwaarde van de beleggingen in het Fonds aan het begin en aan het eind van de periode;
  - de cashflow in aansluiting op de banksaldi aan het begin en eind van de periode, zijnde de instroom van middelen verkregen uit inkomsten van de Staat, ontvangsten op beleggingen, en de uitstroom zijnde het doen van beleggingen, onttrekkingen ter financiering van de begroting of bestemd voor schulddelging en uitgaven ter delging van kosten;
  - informatie over de samenstelling van de portefeuille, rendementen voor de gehele portefeuille en voor gedefinieerde activaklassen, activaprestaties ten opzichte van de benchmarks en kosten die rechtstreeks drukken op het rendement van de beleggingen en verband houden met het vermogensbeheer;
  - de exploitatierekening van het Fonds bevattende de kosten van het beheer en de financiering daarvan,

exclusief het vermogensbeheer, in beginsel lopende op nihil;

- de balans van het Fonds bevattende de marktwaarde van de beleggingen, bedrijfsmiddelen en banksaldi, vorderingen en schulden, overlopende activa en passiva, per saldo het Fondsvermogen;
- de resultatenrekening van het Fonds bevattende de opbrengsten op beleggingen, positieve en negatieve bijstelling van de waarde van de beleggingsportefeuille, de kosten van vermogensbeheer en het beheer van het Fonds, per saldo de mutatie in het Fondsvermogen;
- het verloop van het Fondsvermogen bestaande uit de ontvangen inkomsten van de Staat minus de onttrekkingen ter financiering van de begroting en voor schulddelging, herwaardering van beleggingen, beleggingsopbrengsten minus de kosten van het vermogensbeheer en de kosten voor het beheer van het Fonds.

h. Alle overige taken uit hoofde van het dagelijks beheer van het Fonds.

3. Ieder lid van de Raad is verantwoordelijk voor de algemene gang van zaken en is gehouden zoveel mogelijk bij te dragen aan het afwenden van de gevolgen van schade aanbrengende gebeurtenissen, ook als de aangelegenheid niet onder zijn specifieke bevoegdheid valt.
4. De leden van de Raad van Bestuur zijn naast de gedragscode voor in het Fonds werkzame functionarissen bedoeld in artikel 11 lid 1 c, onderworpen aan een ambtelijke gedragscode, met inbegrip van professionele en ethische normen, uitgevaardigd door de Minister. De gedragscode wordt gepubliceerd op de officiële webpagina van het Fonds

Artikel 12

Aansprakelijkheid van de leden van de Raad

1. Elk lid van de Raad kan aansprakelijk worden gesteld voor nadelige gevolgen van zijn bestuursdaden als deze niet binnen zijn functie en bevoegdheid zijn uitgevoerd en/of indien onder zijn bevoegdheid vallende taken niet naar behoren en niet met voldoende zorg zijn uitgevoerd.
2. De aansprakelijkheid zoals vastgelegd in lid 1 geldt hoofdelijk voor alle bestuursleden. Deze aansprakelijkheid geldt echter niet voor een lid van de Raad dat kan aantonen dat de onbehoorlijke taakvervulling, mede gelet op zijn functie en bevoegdheden en de periode waarin hij de functie bekleedde, niet aan hem te wijten is en dat hij niet nalatig is geweest bij het treffen van maatregelen om de gevolgen daarvan af te wenden.

Artikel 13

Beheer van het Fonds

1. Een beleggingsadviescommissie adviseert de Raad over de beleggingsstrategie voor het Fonds, inclusief het beheer van financiële risico's, ten aanzien waarvan het volgende is bepaald:
  - a. De Beleggingsadviescommissie adviseert de Raad ten minste jaarlijks of telkens wanneer de Raad om advies vraagt. Zij legt jaarlijks aan de Raad en de Minister een verslag over haar werkzaamheden voor. De jaarverslagen worden gepubliceerd op de officiële webpagina van het Fonds;
  - b. De leden van de Beleggingsadviescommissie worden met goedkeuring van de Minister gekozen en benoemd door de Raad. Zij moeten deskundige zijn op het gebied van beleggingsbeleid en -strategie, financiële instrumenten en financiële markten, met aanzienlijke ervaring, opleiding en deskundigheid op het gebied van financiële beleggingen, portefeuillebeheer, internationaal beleggingsrecht en wetgeving betreffende de effectenhandel van landen in wier waardepapieren wordt belegd.

- c. Het aantal leden van de Beleggingsadviescommissie, de geschiktheidscriteria, de benoemingsvoorwaarden en de taken van de Beleggingsadviescommissie en haar leden worden na goedkeuring door de Minister vastgesteld bij besluit van de Raad.
2. Het kas- en vermogensbeheer wordt door de Raad in handen gegeven van de Bank. De daartoe strekkende verantwoordelijkheden en bevoegdheden en de wijze van vergoeding daarvoor worden neergelegd in een onder goedkeuring van de Minister met de Bank te sluiten beheersovereenkomst. De vergoeding is een vast bedrag dat in overleg met de Bank, de Raad en de Beleggingsadviescommissie door de Minister wordt vastgesteld. Voor de eerste maal bij het tot stand komen van de overeenkomst pro rata en vervolgens jaarlijks, gelijklopend met het kalenderjaar, rekening houdend met door de Bank te verstrekkenkostenprognoses. De overeenkomst wordt gepubliceerd op de officiële webpagina van het Fonds.
3. De Raad, met assistentie van de Beleggingsadviescommissie, en de Bank beoordelen in het derde jaar van de beheersovereenkomst de werkzaamheden van de Bank en de uitkomsten daarvan. De overeenkomst kan ter beoordeling door de Raad, gehoord de Beleggingsadviescommissie, met nog eens drie jaar worden verlengd. Als de Raad niet daartoe besluit zal zij, in overleg met de Minister, via een openbare aanbesteding de dienstverlening van een andere externe vermogensbeheerder inroepen. De selectie vindt plaats op basis van de beste prijs-kwaliteitverhouding. De Beleggingsadviescommissie maakt deel uit van de selectiecommissie.

4. De Bank wordt, gedurende een periode van drie jaar, op basis van de in lid 2 genoemde overeenkomst voor rekening en risico van het Fonds belast met het beheren en administreren van het Fonds. De desbetreffende activiteiten van de Bank omvatten:
  - a. het zorgvuldig beheren van de activa van het Fonds in overeenstemming met de door de Raad vastgestelde beleggingsstrategie;
  - b. het doen van beleggingen in overeenstemming met de beleggingsstrategie en het door de Raad ontwikkelde jaarplan;
  - c. het selecteren van beheerders voor het Fonds;
  - d. het verrichten van betalingen en het ontvangen van gelden namens het Fonds en
  - e. het voeren van de algehele financiële administratie van het Fonds:
    - de administratie wordt gevoerd in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS), rekening houdende met de aan het ministerie belast met de financiële aangelegenheden van de Staat te verstrekken informatie, die wordt vereist op grond van de Comptabiliteitswet;
    - de administratie wordt gevoerd met gebruik making van de functionele valuta van het Fonds, de Amerikaanse dollar.
5. De Bank beheert de activa van het Fonds op een wijze die in overeenstemming is met de beginselen van gezond vermogensbeheer, en zorgt ervoor dat het fondsvermogen wordt belegd in financiële activa die uitsluitend uit strategische overwegingen en op grond van hun economische en financiële merites zijn gekozen, rekening houdend met ethische beginselen van duurzaamheid.
6. De beheersdoelstelling van de Bank is het nastreven van het hoogst mogelijke rendement op het ter belegging beschikbare vermogen van het Fonds, na aftrek van kosten, met inachtneming van de door de Raad vastgestelde beleggingsstrategie en de nodige liquiditeit van het Fonds in verband met geprojecteerde onttrekkingen.

7. De Bank wordt geacht de beleggingsstrategie van het Fonds op onafhankelijke wijze uit te voeren, in overeenstemming met overeengekomen verantwoordelijkheden. De Bank is hiertoe functioneel bevoegd onafhankelijk van de Raad zelfstandig investeringsbeslissingen nemen, binnen het gedefinieerde mandaat.
8. Bij de uitvoering van haar taak als operationeel beheerder van het Fonds mag de Bank, dat wil zeggen haar directie en employees, geen instructies, aanbevelingen of adviezen aanvaarden van enige overheidsfunctionaris of enige andere persoon of entiteit met het oogmerk om in een bepaald instrument, actief of derivaat te beleggen.
9. Het is niet toegestaan aan enige overheidsfunctionaris of enige andere persoon of entiteit, anders dan in de wet of in de overeenkomst met de bank is voorzien, de Bank, dat wil zeggen haar directie en employees, als operationeel beheerder van het Fonds instructies, of adviezen te geven met het oogmerk invloed uit te oefenen op de wijze waarop zij de uitvoering van haar taak heeft belegd en op haar activiteiten als vermogensbeheerder.
10. De in lid 2 bedoelde beheersovereenkomst bevat vereisten met betrekking tot de aanpak van het beheer, het draaiboek of operationeel plan, modus operandi, systemen en procedures waarover de Bank moet beschikken om een adequaat beheer uit te voeren en de operationele risico's te beheersen. De beheersovereenkomst bevat tevens richtlijnen om belangenconflicten binnen de Bank tussen haar taken als beheerder van het Fonds en haar taken als Centrale Bank te voorkomen.
11. De Bank vaardigt een gedragscode uit voor haar personeel en externe managers die zijn belast met het beheer van de activa van het Fonds, inclusief professionele en ethische normen. De gedragscode wordt gepubliceerd op de officiële webpagina van de Bank.

12. De Bank als beheerder van het Fonds kan niet aansprakelijk worden gesteld voor enig letsel of verlies dat voortvloeit uit enig handelen of nalaten van de Bank bij de uitoefening van haar beheertaken, met uitzondering van letsel of verlies geleden als gevolg van opzet of grove nalatigheid van de kant van de Bank.
13. De Bank rapporteert op kwartaalbasis aan de Raad conform dezelfde informatievereisten die gelden voor de kwartaalrapportages van de Raad.
14. De Bank, de Raad en de Beleggingsadviescommissie komen eenmaal per kwartaal bijeen voor overleg en voorts zo vaak als een van hen wenst, om na te gaan of beiden op hetzelfde spoor van voorgenomen beheer en administratie zitten dan wel afwijkingen ontstaan in de overeengekomen aanpak en doelstellingen.
15. Met betrekking tot de aanpak van het beheer wordt overeengekomen dat de Bank gebruik zal maken van de diensten van externe beheerders voor het portefeuillemanagement van het Fonds, of delen van de portefeuille van het Fonds. De Bank zal op basis van met de beheerders te sluiten overeenkomsten en daarbij behorende beleggingsinstructies en een gedragscode, en de door hen uit te brengen rapporten, toezicht houden op de werkzaamheden van de externe beheerders en op hun prestaties. De werving zal plaatsvinden door middel van een openbare aanbesteding op basis van objectieve criteria. De lijst met de aangestelde externe beheerders wordt gepubliceerd op de officiële webpagina van het Fonds.
16. In de beheerovereenkomsten met de externe beheerders worden mutatis mutandis de door het Fonds aan de Bank gestelde eisen met betrekking tot het vermogensbeheer opgenomen, de aan hen te betalen vergoeding, een regeling over de aansprakelijkheid van de externe beheerder voor schade die ontstaat door nalatigheid of opzet bij de uitvoering van de overeenkomst en alle andere informatie die noodzakelijk of vereist wordt geacht door de wet.

17. In de beheersovereenkomsten wordt eveneens een regeling opgenomen over de beslechting van rechtsgeschillen. Rechtsgeschillen en arbitrage zullen beslecht worden overeenkomstig de wetten van het land waarin de vermogensbeheerders resideren.
18. In verband met de aan de externe beheerders te geven vergoeding en de afgeleide verantwoordelijkheid van de Bank zal de Raad, gehoord de Beleggingsadviescommissie, goedkeuring moeten verlenen aan de beheersovereenkomsten met de externe beheerders voordat zij worden getekend.
19. De bij de beheersovereenkomsten behorende beleggingsinstructie bevat instructies over de beleggingen die de externe beheerder kan doen zoals een relevante benchmarkindex voor die beleggingen, de maximaal aanvaardbare tracking error tussen het rendement van de benchmarkindex en het rendement van de portefeuille en details en deadlines voor de vereiste rapportage aan de Bank.
20. De Bank kan, door middel van een concurrerende en openbare aanbesteding, de diensten van een bewaarder inhuren voor de veiligstelling van alle of een deel van de beleggingen van het Fonds. De selectie vindt plaats op basis van de in lid 15 genoemde objectieve criteria.

Artikel 14

Bijzondere vergunning voor kapitaaltransacties

1. Het Fonds heeft een doorlopende vergunning om door tussenkomst van de Bank gelden over te maken naar buitenlandse bankrekeningen voor het verrichten van kapitaaltransacties, het doen van betalingen of het aanhouden van tegoeden.
2. De Bank is uit hoofde van haar beheersfunctie, zonder tussenkomst van de Raad, bevoegd ten behoeve van beleggingen van het Fonds ten laste van een daartoe speciaal bij haar aangehouden rekening van het Fonds gelden over te maken naar het buitenland voor het verrichten van kapitaaltransacties en het betalen van kosten die verband houden met het vermogensbeheer.

3. Het Fonds ontvangt van de Bank dagelijks overzichten van de in- en uitstroom op de bankrekeningen van het Fonds.
4. Het Fonds verstrekt aan de Minister iedere drie maanden een recapitulatie van de in- en uitstroom op haar rekeningen bij de Bank.

Artikel 15

Het Jaarverslag

1. De Raad brengt jaarlijks vóór 1 juni, door tussenkomst van de Minister, verslag uit aan de Regering over het handelen van het Fonds in het daaraan voorafgaande dienstjaar. In het jaarverslag is het volgende opgenomen:
  - a. de door de Raad ondertekende jaarrekening;
  - b. de verklaring van de onafhankelijke externe accountant over de controle van de jaarrekening;
  - c. de doelstellingen en uitgangspunten van het Fonds, de structuur van het bestuur en de wijze waarop het Fonds wordt bestuurd, de kernpunten van de toepasselijke de wet-, regelgeving, de beheerovereenkomst met de Bank en de daarvan afgeleide beheerovereenkomsten met externe vermogensbeheerders, de regels die gelden voor de in- en uitstroom van middelen, en de beleggingsstrategie van het Fonds;
  - d. informatie over raadsleden, de Beleggingscommissie en externe vermogensbeheerders;
  - e. ontwikkelingen in de internationale economie en regionale en mondiale financiële ontwikkelingen, en hun implicaties voor de Surinaamse economie en de portefeuille en rendementen van het Fonds;
  - f. een overzicht van de activiteiten van het Fonds gedurende de verslagperiode;
  - g. gedetailleerde informatie over de jaarlijkse stortingen in- en opnames uit het Fonds vanaf de oprichting;
  - h. ontwikkeling van het Fondsvermogen vanaf de oprichting;

- i. het nominale totale rendement per jaar op het Fondsvermogen vanaf de oprichting;
- j. de omvang van het Fonds aan het begin en aan het einde van de rapportageperiode en de stromen die de verandering in de financiële positie van het fonds gedurende de periode hebben veroorzaakt;
- k. de totale marktwaarde van elke in aanmerking komende activaklasse en de totale marktwaarde van beleggingen per geografische regio, per land en per valuta;
- l. de beleggingsprestaties van elke in aanmerking komende activaklasse tijdens de rapportageperiode en vergelijkingen met de relevante benchmarkindices;
- m. de marktwaarde van elk individueel financieel actief dat door het Fonds wordt gehouden;
- n. het risicoprofiel en het risicobeperkingsbeleid voor elk specifiek financieel risico;
- o. het risicomanagementbeleid voor specifieke operationele risico's;
- p. de begroting en de kosten van het fonds;
- q. alle overige informatie die wordt opgenomen in de kwartaalrapporten van de Raad zoals gedefinieerd onder artikel 11, lid 2 g;
- r. alle overige informatie die volgens de Minister De Nationale Assemblée nodig heeft om de prestaties van het Fonds volledig te begrijpen en overigens ter aansluiting met financiële informatie die in het jaarverslag van het ministerie belast met de financiële aangelegenheden van de Staat en het jaarverslag van de Staat wordt opgenomen rakende het Fonds;

2. De Regering stelt binnen 1 (één) maand na ontvangst de jaarrekening vast en verleent kwijting van aansprakelijkheid (décharge) voor het gevoerde beheer gedurende het desbetreffende dienstjaar, onder stilzwijgend voorbehoud van de bevoegdheid van de Regering om verdere actie te ondernemen ten aanzien van eventuele onjuiste of misleidende voorstellingen van zaken in de jaarrekening die later blijken.
3. De Regering verstrekt uiterlijk op de laatste werkdag van juni een exemplaar van het jaarverslag, inclusief de vastgestelde jaarrekening en het rapport van de externe accountant, aan de Rekenkamer en uiterlijk op de laatste werkdag van juli aan De Nationale Assemblée.
4. Het jaarverslag wordt door de Raad openbaar gemaakt door publicatie in het Advertentieblad van de Republiek Suriname en plaatsing op de officiële webpagina van het Fonds.
5. Het begrotingsjaar van het Fonds is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 16

Het Jaarplan

1. De Raad legt 2 (twee) maanden vóór de aanvang van het begrotingsjaar een jaarplan aan de Minister voor, bevattend tenminste:
  - a. een overzicht van de wijzigingen binnen het Fonds gedurende het voorgaande en lopende begrotingsjaar, waarbij tevens wordt aangegeven in hoeverre deze beantwoorden aan de doelstelling van het Fonds zoals vermeld in artikel 3;
  - b. gegeven het fondsvermogen, een prognose van de resultaten van het Fonds voor tenminste de komende drie jaar, met voldoende gegevens voor het lopende begrotingsjaar zodat aan het eind van dat begrotingsjaar de prognose voor dat jaar op zinvolle wijze kan worden geëvalueerd;

- c. een lange termijn prognose van de ontwikkeling van het Fonds over een periode van ten minste vijf jaar, rekening houdende met de mogelijke aanwas van het Fonds voorzover die kan worden ontleend aan het vanwege het ministerie belast met de financiële aangelegenheden van de Staat beschikbare financieel kader voor de middellange termijn (MTFF);
  - d. een overzicht van de belangrijkste risico's voor het Fonds in het komende jaar en de maatregelen die worden genomen om deze risico's te beheersen;
  - e. ontwikkelingen op de financiële markten en de implicaties voor het vermogensbeheer in het komende jaar;
  - f. een evaluatie van de mate waarin de in de beleggingsstrategie begrepen doelstellingen zijn gerealiseerd, de acties om eventuele afwijkingen te corrigeren en verdere acties en maatregelen om de beleggingsstrategie gestand te doen;
  - g. een uitspraak over de bestending van de overeenkomsten met de vermogensbeheerders of wijziging daarvan;
  - h. eventuele juridische acties;
  - i. eventuele aanpassingen in de administratieve organisatie en interne beheersing.
2. Het jaarplan wordt binnen 1 (één) maand na verkregen goedkeuring van de Minister aan de Regering aangeboden. Het jaarplan wordt gepubliceerd en op de officiële webpagina van het Fonds.
3. De Minister verstrekt een exemplaar van het jaarplan aan De Nationale Assemblée en aan de Rekenkamer van Suriname.

Artikel 17

Interne Audit

1. Het Fonds beschikt over een Interne afdeling. Zij rapporteert aan de Raad en aan de Minister. Zij heeft ongelimiteerd toegang tot alle informatie die zij nodig heeft voor de uitvoering van haar werkzaamheden en heeft rechtstreeks toegang tot de Minister.

2. De interne auditafdeling oefent controle uit op de opzet en werking van de administratieve organisatie en de interne beheersing, inclusief het risicomanagement en draagt bij aan een sterkere verantwoordelijke organisatie, efficiënter en effectiever beheer van de middelen van het Fonds, het veiligstellen van bezittingen, het voorkomen van fraude en corruptie, en het voorkomen van afwijkingen van wet- en regelgeving.
3. Zij is bevoegd, zulks op te nemen in de beheersovereenkomst met de Bank, kennis te nemen van het controleprogramma en de bevindingen van de interne auditafdeling van de Bank met betrekking tot het door de Bank gevoerde beheer van het Fonds, mede om in overleg met elkaar te komen tot het voeren van een eensgezinde gedragslijn met betrekking tot de controle op het beheer en de administratie van het Fonds.
4. Waar directe controle van de interne auditafdeling op aspecten van het door de Bank gevoerde beheer nodig wordt geacht en controle op de aan de financiële activa en betalingen onderliggende bewijsstukken, worden specifieke clausules in de beheersovereenkomst opgenomen, die de gewenste controle mogelijk maken.
5. De Interne auditafdeling rapporteert haar bevindingen ieder kwartaal aan de Raad en de Minister en brengt gevraagd en ongevraagd advies uit strekkende tot verbetering van de administratieve organisatie en interne beheersing, goed bestuur (good governance) en risicomanagement.
6. Alle door de Raad te produceren financiële rapportages worden ter controle aan de interne auditafdeling overlegd.
7. De interne auditafdeling is onderworpen aan de regelgeving van het Instituut van Interne Auditors (IIA Standards).
8. De interne auditafdeling brengt jaarlijks voor 1 april verslag uit aan de Raad en de Minister van haar werkzaamheden in het afgelopen jaar en geeft ook inzicht in haar doelstellingen en plannen voor het komende jaar.

Artikel 18

Externe Audit

1. Elke 5 (vijf) jaar geeft de Raad, met goedkeuring van de Minister, aan een accountantskantoor wier partners lid zijn van de Surinaamse beroepsorganisatie (SCAI) opdracht tot controle van de jaarrekening van het Fonds. Het accountantskantoor moet ook lid zijn van een internationaal erkend accountantskantoor, dat tenminste haar kantoren heeft in Europa en de Verenigde Staten van Noord-Amerika.
2. De Raad zal, na goedkeuring door de Minister, een open en competitieve openbare aanbesteding uitschrijven voor de benoeming van het accountantskantoor als bedoeld in lid 1. Ervaring binnen het internationale netwerk van het accountantskantoor met de controle van “sovereign funds” en vermogensbeheerders levert voordeel op bij de selectie. De resultaten van de aanbesteding en de redenen voor de selectie worden gepubliceerd.
3. Van de geselecteerde externe auditor wordt verwacht dat hij audits uitvoert in overeenstemming met de International Standards on Auditing (ISA's) en waar nodig gebruik maakt van de in zijn internationaal netwerk aanwezige menskracht en expertise en waar nodig geacht ook zijn netwerk inschakelt voor controle in het buitenland.
4. De Raad machtigt de externe accountant om al naar gelang van toepassing, de Minister, de President van de Bank, de Rekenkamer en De Nationale Assemblée onverwijld op de hoogte te stellen van onregelmatigheden die tijdens de controle aan het licht komen, voor zover deze onregelmatigheden van significant belang zijn.
5. Naast de Minister is de Raad tevens bevoegd, al naar gelang de strekking en het publiek belang van het onderzoek, de Centrale Landsaccountantsdienst of de Rekenkamer te verzoeken een bijzonder onderzoek uit te voeren. Alvorens de betreffende opdracht te aanvaarden voert, al naar gelang van toepassing, de Centrale Landsaccountantsdienst of de Rekenkamer overleg met de betrokken externe accountant van het Fonds over de strekking en de aanvaardbaarheid van de opdracht.

6. Het jaarverslag van het Fonds bedoeld in artikel 15, wordt op de officiële webpagina van het Fonds gepubliceerd. Het jaarverslag bevat mede de gecontroleerde jaarrekening en de verklaring van de onafhankelijke externe accountant.

Artikel 19

Evaluaties

1. De werking van het Fonds wordt iedere drie jaar door de Regering geëvalueerd. De evaluaties omvatten beoordelingen van de naleving van de Santiago-beginselen. De Regering brengt van de uitkomsten van de evaluatie, uiterlijk een maand na de afronding daarvan het, verslag uit aan De Nationale Assemblée. Het verslag bevat tevens eventuele aanbevelingen voor verbetering van de werking van het Fonds. Het verslag wordt tevens openbaar gemaakt door publicatie op de officiële webpagina van het Fonds.
2. Drie jaar na de inwerkingtreding van deze wet en wederom 3 (drie) jaar na activering zendt de Minister artikelsgewijs een rapport aan De Nationale Assemblée over de effectiviteit en effecten van deze wet in de praktijk.
3. De Minister geeft daarbij ook inzicht over de werking van deze wet in de praktijk in samenhang met de werking van de comptabiliteitswet bij het realiseren van een stabiel begrotingsbeheer. Het rapport bevat tevens eventuele aanbevelingen voor verbetering van de werking van het Fonds in samenhang met de werking van de Comptabiliteitswet.

Artikel 20

Geheimhouding en informatieverplichtingen

1. Iedereen die betrokken is bij de uitvoering van deze wet en die kennis verkrijgt of beschikt over informatie met betrekking tot voorgenomen activiteiten of transacties met betrekking tot het Fonds, waarbij hij weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat deze informatie vertrouwelijk is, is verplicht tot geheimhouding van die informatie, tenzij enige wettelijke bepaling hem verplicht deze openbaar te maken of de noodzaak tot openbaarmaking voortvloeit uit zijn functie.

2. Het is de voorzitter en de leden van de Raad niet toegestaan informatie met betrekking tot het Fonds voor eigen persoonlijk voordeel te gebruiken of informatie over het beheer van het Fonds aan derden te vertrekken ter bevoordeling of voor het realiseren van persoonlijk voordeel.
3. De voorzitter en de leden van de Raad stellen de Minister schriftelijk in kennis van eventuele directe of indirecte financiële belangen die zij hebben verkregen in een onderneming of organisatie die een zakelijke relatie onderhoudt met het Fonds.
4. De voorzitter en de leden van de Raad die direct of indirect financiële belangen hebben bij transacties die door de Raad worden overwogen of uitgevoerd, stellen de Minister hiervan onverwijld op de hoogte.

Artikel 21

Overtredingen en het gevolg daarvan

1. Overtreding van het bepaalde in artikel 20 lid 1 en 2 wordt geacht een strafbaar feit te zijn, waarvan aangifte moet worden gedaan bij de justitiële autoriteiten.
2. Een persoon die informatie over het Fonds verstrekt die materieel vals of misleidend is, of willens en wetens informatie opneemt of toestaat dat deze in een rapport of document wordt opgenomen, die materieel vals of misleidend is, begaat een overtreding waarvan aangifte moet worden gedaan bij de justitiële autoriteiten.
3. Een persoon die niet voldoet aan enige verplichting tot openbaarmaking van informatie, voorzien in deze wet, of iemand anders ertoe aanzet deze verplichting niet na te komen, of iemand anders ervan belemmert of ertoe aanzet de naleving ervan te belemmeren, begaat een overtreding waarvan aangifte moet worden gedaan bij de justitiële autoriteiten.

4. Een persoon die direct of indirect de werkzaamheden van een accountant, die op grond van deze wet moeten worden verricht, belemmert of een ander ertoe aanzet, begaat een overtreding waarvan aangifte moet worden gedaan bij de justitiële autoriteiten.
5. Een ambtenaar, openbaar ambtsdrager, een individu of een entiteit uit de particuliere sector die een ongeoorloofde opname uit het Fonds doet, begaat een overtreding waarvan aangifte moet worden gedaan bij de justitiële autoriteiten.
6. Een persoon of entiteit die Fondsinvesteringen doet die niet zijn toegestaan op grond van deze wet en/of de beleggingsstrategie en/of beleggingsinstructies van het Fonds, begaat een overtreding, waarvan aangifte moet worden gedaan bij de justitiële autoriteiten.
7. Opzettelijke overtreding van het bepaalde in artikel 12 wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste 10 (tien) jaren en een geldboete van de zesde categorie.
8. Niet opzettelijke overtreding van het bepaalde in artikel 12 wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste 5 (vijf) jaren en een geldboete van de zesde categorie.
9. De in de leden 7 en 8 strafbaar gestelde feiten zijn misdrijven.

Artikel 22

Overgangsbepalingen

1. In de fase voorafgaande aan de eerste stortingen in het Fonds wordt het Fonds gefinancierd als programma van het ministerie belast met de financiële aangelegenheden van de Staat.
2. In deze fase treft de Raad de voorbereidingen die nodig zijn direct na de eerste storting de beschikbare fondsen in beheer te stellen van de Bank, volgens alle daaronder liggende eisen zoals door deze wet wordt voorgeschreven.

3. De Minister draagt binnen het programma bedoeld in lid 1 er zorg voor dat het Fonds als de eerste storting wordt verricht volledig operationeel kan zijn en kan voldoen aan alle in deze wet gestelde eisen.
4. Als onderdeel van de voorbereidingen wordt door het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen, mede in het kader van de Extractive Industries Transparency Initiative (EITI) standaard waaraan het land zich heeft gecommitteerd, de waardeketen vanaf het moment van winning tot wanneer en hoe de inkomsten hun weg vinden naar de overheid in beeld gebracht. In samenwerking met het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen is het ministerie belast met de financiële aangelegenheden van de Staat ervoor verantwoordelijk dat de in beeld gebrachte middelen volledig en tijdig worden ontvangen, in het kader waarvan aanslagen worden opgelegd, of andere rechtsmiddelen worden toegepast. De organisatie van het ministerie zal in de aanloop van het volledig operationeel worden van het Fonds daartoe worden uitgerust.
5. Het Fonds is gehouden onmiddellijk na ontvangst van de eerste storting de exploitatie ervan uit eigen middelen te financieren, zulks op grond van een door de Minister goed te keuren begroting voor de rest van het kalenderjaar, en vervolgens jaarlijks.
6. Als tijdelijke regeling is een deel van de olieopbrengsten van offshore Blok 58 toegewezen aan het instrument voor waardeherstel (Value Recovery Instrument) dat is opgenomen in de Schuldsaneringsovereenkomst van de uitstaande internationale obligaties van de Republiek Suriname die op 6 december 2023 door het Ministerie van Financiën en Planning is afgekondigd.
7. Bij wijze van tijdelijke regeling zal het Fonds het deel van de olie-inkomsten uit offshore Blok 58 dat op de door een derde partij aangehouden offshore betaalrekening zal worden gestort als onderdeel van de door het Ministerie van Financiën en Planning op 6 december 2023 afgekondigde schuldsanering van de uitstaande

internationale obligaties van de Republiek Suriname (de "springing security"), niet ontvangen totdat de verplichtingen uit hoofde van deze zekerheid komen te vervallen. Dit geld, dat een overheidsactivum vormt, wordt tijdelijk aangehouden als garantie voor de aflossing van de geherstructureerde obligaties. Zodra de zekerheid is opgeheven en het geld op de offshore betaalrekening is vrijgegeven, wordt het volledige bedrag in het Fonds gestort.

8. Alle bruto-ontginningsinkomsten uit de extractieve industrie die toekomen aan de overheid en niet onderworpen zijn aan de voorwaarden die zijn vastgesteld in de schuldherschikkingsovereenkomsten vloeien van de begroting naar het Fonds.

Artikel 23

Slotbepalingen

1. Deze wet kan worden aangehaald als Wet Spaar- en Stabilisatie Fonds Suriname.
2. Zij wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
3. Zij treedt in werking met ingang van de dag volgende op haar afkondiging.
4. De Minister belast met de financiële aangelegenheden van de Staat is belast met de uitvoering van de wet.
5. De Wet Spaar- en Stabilisatie Fonds 2017 (S.B. 2017 no. 59) wordt ingetrokken.

Gegeven te Paramaribo, de 30ste december 2024

CHANDRIKAPERSAD SANTOKHI

Uitgegeven te Paramaribo, de 31ste december 2024

De Minister van Binnenlandse Zaken,

DELANO LANDVREUGD

**WET van 30 december 2024, houdende vaststelling van regels over het Spaar- en Stabilisatie Fonds Suriname.
(Wet Spaar- en Stabilisatie Fonds Suriname)**

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemene Overwegingen

De wijziging van de Wet op het Spaar- en Stabilisatiefonds Suriname van 13 juni 2017 is nodig in het licht van de verwachte toename van de olie-inkomsten die over een paar jaar wordt voorzien, de brede hervorming van het Surinaamse begrotingskader en een evaluatie van het oorspronkelijke ontwerp van het Fonds.

Een reeks grote commerciële offshore-olievondsten van de afgelopen jaren houden het vooruitzicht in van een aanzienlijke toename van de olieproductie in ons land over een paar jaar, mogelijk al in (jaartal). De verwachte hogere toekomstige olie-inkomsten bieden Suriname een unieke kans om groei en ontwikkeling te bevorderen. Het juiste gebruik van hogere inkomsten voor financiering van de begroting kan de economische groei stimuleren, uitgaven financieren die ten goede komen aan duurzame ontwikkeling en armoedebestrijding, en besparingen genereren voor toekomstige generaties.

Het beheren van de nieuwe hulpbronnen om stabiliteit, groei en besparingen te bevorderen zal echter uitdagingen met zich meebrengen. Deze omvatten onder meer de noodzaak om een voortijdige vermeerdering van de uitgaven te voorkomen, de toegenomen volatiliteit van de inkomsten uit hulpbronnen te beheersen, een procyclisch begrotingsbeleid (dat wil zeggen een expansief begrotingsbeleid in goede tijden en een krimpend begrotingsbeleid in slechte tijden) te vermijden, negatieve effecten op het concurrentievermogen af te wenden en inkomsten te besparen, uit voorzorg en voor toekomstige generaties.

Het onvermogen om de hogere olie-inkomsten goed te beheren zou kunnen bijdragen aan macroeconomische en begrotingsinstabiliteit, verlies aan concurrentievermogen – de zogenaamde Nederlandse ziekte – dat de traditionele sectoren in de economie zou kunnen schaden, en meer in het algemeen het onvermogen om het ontwikkelingspotentieel te realiseren dat voortkomt uit hogere olieprijsen en productie. De inkomsten uit de winning van deze hulpbronnen zullen slechts voor een beperkte periode beschikbaar zijn, om welke reden mechanismes in gebruik moeten worden genomen om een substantieel deel daarvan veilig te stellen, zodat toekomstige generaties ook daarvan kunnen genieten.

De afgelopen decennia is de Surinaamse economie zeer volatiel geweest. Het heeft pieken en dalen gekend. Tot op zekere hoogte weerspiegelde dit de volatiliteit van de internationale grondstoffenprijzen en de staatsinkomsten. Het begrotingsbeleid is echter over het algemeen ook zeer volatiel en procyclisch geweest. Met name de overheidsuitgaven hebben de neiging gehad de inkomsten in op- en neergang te volgen, waardoor de cycli worden versterkt. Dit heeft bijgedragen aan de macroeconomische instabiliteit, onzekerheid en perioden van economische bloei en crisis die het land herhaaldelijk heeft meegemaakt. En deze hebben op hun beurt schadelijke gevolgen gehad voor de particuliere investeringen en de groei.

De economische prestaties van het land en de vergelijking met andere landen hebben tekortkomingen aan het licht gebracht in het Surinaamse fiscaal kader, dat wil zeggen het geheel van instellingen (inclusief mechanismen, regels en procedures) om het begrotingsbeleid te ontwerpen, uit te voeren, te monitoren en te rapporteren. In het bijzonder is er vaak sprake geweest van een gebrek aan begrotingsdiscipline en van een goed middellangetermijnperspectief voor de overheidsfinanciën, en van een ontoereikende inschatting van de begrotingsrisico's.

Versterking van het fiscaal kader is nodig om het begrotingsbeheer in de periode voorafgaand aan de start van de offshore olieproductie te verbeteren en er vervolgens voor te zorgen dat de hogere olie-inkomsten die over een paar jaar worden verwacht, goed worden benut. Het nieuwe fiscale kader moet verschillende doelstellingen in evenwicht brengen.

Het moet de macro-economische stabiliteit, het concurrentievermogen en de duurzaamheid helpen behouden; extra middelen beschikbaar stellen voor ontwikkelingsuitgaven en prioritaire programma's; en financiële activa opbouwen voor stabilisatie en toekomstige generaties.

Een uitgebreide aanpak om het fiscale management te verbeteren gaat verder dan de hervorming van het Spaar- en Stabilisatiefonds Suriname (het Fonds). In het bijzonder zijn het disciplineren van de uitvoering van de begroting en het genereren van openbare besparingen taken voor fiscaal beleid ondersteund door goed functionerende fiscale instellingen. De beoogde fiscale hervormingen omvatten de verbetering van het Middellange Termijn Fiscaal Kader (MediumTerm Fiscal Framework afgekort MTFF),¹ het ontwerp en de implementatie van fiscale regels,² versterking van het openbaar financieel management (Public Financial Management of afgekort PFM)³ en fiscale transparantie.³

---

¹ Een MTFF is een raamwerk voor het integreren van het fiscale beleid en de budgettering op de middellange termijn (meestal gedurende een periode van drie tot vijf jaar). Een belangrijke doelstelling van een MTFF is het opzetten van een coherent raamwerk voor meerjarige uitgavenplafonds voor planning en prioritering.

² Fiscale regels leggen langdurige beperkingen op voor het fiscale beleid door numerieke limieten of doelen op brede budgettaire aggregaten.

³ Een PFM -systeem is een reeks regels, instellingen, beleid en processen die het gebruik van openbare fondsen in alle sectoren en gedurende het gehele fiscale proces regelen, van het innen van inkomsten tot de monitoring en rapportage van fiscale ontwikkelingen.

³ Fiscale transparantie heeft betrekking op de informatie die voor het publiek beschikbaar is over het budgettaire beleidsvormende proces van de Overheid en de fiscale ontwikkelingen. Het heeft betrekking op de duidelijkheid, betrouwbaarheid, frequentie, tijdigheid en relevantie van fiscale rapportage en op de toegankelijkheid voor het publiek van dergelijke informatie. Fiscale transparantie is een cruciaal belangrijk element van begrotingsbeheer en verantwoordingsplicht.

Numerieke fiscale regels zijn ontworpen om procycliciteit en overmatige uitgaven te voorkomen en fiscale duurzaamheid te beschermen. Fiscale regels stellen limieten vast (plafonds of bodems) of doelen die beperkingen opleggen aan belangrijke fiscale aggregaten zoals het saldo op de begroting, uitgaven en schuld voor een meerjarige periode. Er zal een fiscale regel zal worden geïntroduceerd om procyclische uitgavengroei te beperken en richting te geven aan het jaarlijkse budgetproces. Bovendien zal er een fiscaal anker worden geïntroduceerd (een indicatief plafond voor de bruto overheidsschuld onder aftrek van de financiële activa in het Fonds) om duurzaamheid van het begrotingsbeleid en besparingen te bevorderen en de fiscale beleidsvoering op de middellange tot lange termijn te verankeren.

Tegen deze achtergrond vereist de opzet van het Fonds zoals bedacht in de wet van 2017 een revisie. De noodzaak om deze wet te herzien, komt voort uit drie overwegingen.

Ten eerste, ten tijde van het tot stand komen van de wet van 2017, werd een fiscaal kader met fiscale regels niet overwogen. Om ervoor te zorgen dat de wet goed is geïntegreerd met vernieuwingen in de Comptabiliteitswet en goed is afgestemd op het nieuwe fiscale kader met fiscale regels is het nu nodig om de wet opnieuw te ontwerpen. De nieuwe wet moet een ondersteuning zijn voor het op begrotingsregels gebaseerde fiscale beleidskader en zijn doelstellingen.

Ten tweede was het vooruitzicht op grote aardolie -inkomsten niet voorzien op het moment van het tot stand komen van de wet van 2017. Het Fonds zal echter een sleutelrol spelen bij het beheer van de hogere olie-inkomsten die naar verwachting over een paar jaar zullen beginnen te vloeien. In de loop van de tijd kan van het Fonds worden verwacht dat het een substantieel financieel vermogen zal beheren.

Ten derde moeten enkele zwakke punten in de opzet van het Fonds zoals voorzien in de wet van 2017 worden opgeheven door middel van een verbeterd model voor het Fonds, zoals hieronder wordt uitgewerkt.

Om de doelstellingen van het Fonds te bereiken, stelde de wet regels op voor het budgetteren van mijnbouwinkomsten. Het verplichtte ook regels voor stortingen in en opnames uit het Fonds. De regels die in de wet waren vastgelegd, waren tamelijk complex, met verschillende eisen voor een verscheidenheid aan specifieke omstandigheden.

De procedures voor het budgetteren van mijnbouwinkomsten in de wet van 2017 moet worden herzien. Het in de wet opgenomen mechanisme voor het budgetteren van inkomsten maakt het namelijk niet mogelijk dat volledig rekening wordt gehouden met marktvoorspellingen of weloverwogen projecties van toekomstige inkomsten uit natuurlijke hulpbronnen, wat ertoe zou kunnen leiden dat de gebudgetteerde inkomsten niet in overeenstemming zijn met de werkelijke ontwikkeling van de inkomsten.

Bovendien heeft de verdere ontwikkeling van het MTFF uitgewezen dat de wijze van budgetteren van inkomsten in de wet van 2017 niet verenigbaar zou zijn met het versterkte MTFF en de nieuwe begrotingsregels, zijnde verbeteringen die niet waren voorzien bij het tot stand komen van de wet. Een MTFF moet realistische inkomstenprognoses bevatten om het begrotingsbeleid op de middellange termijn te sturen. Zowel voor de begroting als voor de MTFF moet er slechts één voorspelling van opbrengsten uit natuurlijke hulpbronnen van toepassing zijn. Elk jaar markeert de begroting voor volgend jaar het eerste jaar van het MTFF.

De regels voor stortingen in en opnames uit het Fonds in de wet van 2017 waren complex, moeilijk begrijpbaar en gebaseerd op het verschil tussen de gebudgetteerde mijnbouwinkomsten en de werkelijke mijnbouwinkomsten. Als de mijnbouwinkomsten hoger zijn dan de begrote mijnbouwinkomsten, moet het overschot in het Fonds worden gestort. Als de mijnbouwinkomsten ten opzichte van de begrote mijnbouwinkomsten meer dan een bepaalde waarde naar beneden afwijken, dan worden opnames uit het Fonds aan beperkingen onderworpen.

De voorwaarden voor het toestaan van onttrekking uit het Fonds waren veeleisend. De wet van 2017 stond trekkingen niet toe gedurende de eerste vijf jaar na de inwerkingtreding van de wet. Vervolgens konden opnames worden gedaan als de werkelijke mijnbouwinkomsten in een bepaald jaar minder dan 25 procent van de gebudgetteerde mijnbouwinkomsten voor dat jaar bedroegen, onder voorwaarde dat het Fonds over middelen beschikte van ten minste 200 miljoen dollar. Opnames die aan deze voorwaarden voldeden, waren onderworpen aan maxima die afhankelijk waren van de omvang van het Fonds.

Uit de historische gegevens blijkt echter dat alleen in hoogst onwaarschijnlijke omstandigheden de inkomsten meer dan 75 procent lager zullen liggen dan het begrote niveau, in welk geval opnames mogelijk zouden kunnen zijn als ook aan de andere voorwaarden was voldaan. Sinds 1971 bedroegen de grootste dalingen van de jaarlijkse gemiddelde internationale olieprijs bijna 50 procent, en dit gebeurde slechts twee keer, in 1986 en 2015. De twee grootste dalingen in de jaarlijkse gemiddelde prijs van goud in de afgelopen honderd jaar bedroegen ongeveer 30 procent, wederom slechts in twee jaar (1981 en 2013).

Daarom is het onder de wet van 2017 onwaarschijnlijk dat zich situaties zullen voordoen waarin opnames kunnen worden gedaan, terwijl opnames die aan de regel zouden voldoen, onderworpen zijn aan plafonds en andere beperkingen. De opnameregels betekenen feitelijk dat het Fonds een spaarfonds zou zijn. Ze gaan voorbij aan een stabiliserende rol voor het Fonds.

De stortings- en opnameregels die in wet van 2017 zijn vastgelegd, kunnen ook fiscale nadelen met zich meebrengen en het activa- en passivabeheer van de overheid compliceren.

- De depositoregel zou stortingen in het Fonds kunnen vereisen, terwijl de middelen beter zouden kunnen worden aangewend, bijvoorbeeld voor het afbetalen van schulden met een hoge rente. Of de overheid zou gedwongen kunnen worden om tegen hoge kosten te lenen om de verplichte stortingen te kunnen doen.
- Bovendien hebben de stortingsregels in het Fonds alleen betrekking op de vraag of de werkelijke mijnbouwinkomsten in een bepaald jaar hoger zijn dan begroot. Dit kan zelfs gebeuren als de inkomsten uit de mijnbouw laag zijn en de begroting onder druk staat. In dit geval zou naleving van de regel die stortingen in het Fonds verplicht omdat de inkomsten uit de mijnbouw hoger zijn dan begroot, destabiliserend zijn.
- Wat de onttrekkingsregels betreft: de begroting heeft mogelijk financiering nodig in tijden van economische neergang. Het Fonds beschikt mogelijk over liquiditeit, en het zou een redelijke handelwijze zijn om deze aan te boren, maar de opnameregels verhinderen het gebruik van die middelen. De overheid wordt dus gedwongen te lenen, zelfs als de financiering van de begroting uit het Fonds een betere strategie zou zijn.

Wanneer de vraag wordt gesteld of het Fonds zoals ingesteld bij de wet van 2017 in staat zou zijn om aan de doelstellingen van de wet te voldoen moet het antwoord zijn dat het op zichzelf wat het ontwerp betreft maar in beperkte mate in staat zou zijn om die te verwezenlijken. Bij gebrek aan een alomvattend fiscaal kader dat destijds niet aan de orde was, was het Fonds het enige op zich zelf staande instrument om verschillende doelstellingen te bereiken.

Wat betreft de stabilisatie, zoals hierboven aangegeven, stond de regelgeving in feite onttrekkingen, wanneer deze nodig zouden zijn, in de weg, behalve in onwaarschijnlijk voorkomende omstandigheden, en dan onderworpen aan strakke limieten en andere beperkingen.

Wat de accumulatie van overheidsbesparingen voor toekomstige generaties betreft zullen de begrotingsregels de accumulatie van activa in het Fonds afdwingen. Het Fonds kan publieke financiële middelen accumuleren omdat strikte stortings- en opnameregels, indien nageleefd, stortingen afdwingen en opnames in veel omstandigheden verbieden. Hierdoor worden de activa van het Fonds beschermd en wordt voorkomen dat het Fonds wordt gebruikt om buitensporige uitgaven te financieren. Maar het is belangrijk om te begrijpen dat het Fonds indirect kan worden gebruikt, zonder de activa ervan aan te tasten. Dit komt omdat buitensporige uitgaven kunnen worden gefinancierd door het aangaan van schulden of het afbouwen van andere publiek bezit zonder gebruik te maken van de activa van het Fonds. Met andere woorden: terwijl het Fonds activa accumuleert, kan de overheid schulden opbouwen of andere activa afbouwen.

Als men zich uitsluitend richt op de activa in het Fonds krijgt men daarom een verkeerd beeld van de financiële besparingen van de overheid. De activa in het Fonds vormen slechts één onderdeel van de financiële positie van de overheid, dat wil zeggen haar financieel vermogen. Het is noodzakelijk om te kijken naar de ontwikkeling van zowel de financiële bezittingen als de financiële verplichtingen van de overheid.

Voor het welzijn van toekomstige generaties is het van belang als de publieke sector als geheel gezien besparingen genereert. De overheidsbesparingen houden verband met het geheel van het begrotingsbeleid en niet zozeer met het oppotten van bezittingen in het Fonds. Het is de ontwikkeling van de netto financiële positie van de overheid die belangrijk is voor de rijkdom van de publieke sector en het welzijn van toekomstige generaties.

De financiële rijkdom van de publieke sector zal alleen aan toekomstige generaties kunnen worden overgedragen als de opbouw van financieel vermogen in het Fonds niet ongedaan wordt gemaakt door lopende begrotingstekorten en het opstapelen van schulden. Het helpt niet veel om het Fonds te beschermen als elders schulden worden opgebouwd, en dit is waargenomen in een aantal grondstoffen exporterende landen met fondsen met strikte regels voor besparingen en opname.

Het Fonds kan niet los worden gezien van het fiscale beleidskader. Het moet een aanvulling zijn op en goed samenwerken met begrotingsregels die het vooruitzicht op stabilisatie, houdbaarheid van de begroting en groei vergroten. Dit vereist een herinrichting van het Fonds. Een eenvoudig en flexibel ingericht Fonds zal een waardevol financieringsmechanisme voor de begroting zijn en een middel om te helpen de voorwaarden te scheppen voor stabiele begrotingsuitgaven in het licht van volatiele inkomsten. Het Fonds zal naast haar stabiliserende functie ook een potentieel grote pool van financiële activa voor de overheid beheren.

Een fundamentele hervorming van het Fonds is het elimineren van het in de wet van 2017 opgenomen mechanisme voor het budgetteren van mijnbouwinkomsten, dat een graadmeter moet zijn ten opzichte van de werkelijke inkomsten voor het bepalen van de stortingen in en onttrekkingen aan het Fonds en van de daarmee samenhangende rigide in- en uitstroomregels. Ten eerste zullen het fiscale beleid en de begrotingsuitgaven in de hand worden gehouden door de begrotingsregels, waarbij het irrelevant is als de inkomsten hoger zijn dan begroot. Daarom zal het onnodig en mogelijk contraproductief zijn om een mechanisch werkende regeling te hebben die middelen uit de begroting onttrekt wanneer de mijnbouwinkomsten hoger zijn dan begroot, of geld aan de begroting toevoegt wanneer deze lager is. Ten tweede plaatsen rigide regels het Fonds in een keurslijf wat het risico inhoudt dat het begrotingskader meer op plichtmatige wijze wordt gevormd, dan op basis van inzicht in de werkelijke beleidsmatige behoefte en de economische vooruitzichten. Ze zouden het begrotings- en vermogensbeheer en het werk van het ministerie belast met de financiële aangelegenheden van de Staat kunnen compliceren. Ze zouden beleidsdilemma's kunnen creëren tussen het naleven van de begrotingsregels, het naleven van de in- en uitstroomregels van het Fonds, en een gezond activa- en passivabeheer.

Volgens de bepalingen in de gewijzigde wet zal het Fonds alle inkomsten uit natuurlijke hulpbronnen die aan de overheid toekomen, uit de begroting ontvangen. Onttrekkingen aan het Fonds ter financiering van de begroting kunnen anderzijds worden gedaan tot een maximumbedrag dat is opgenomen in de jaarlijkse begroting die is goedgekeurd door De Nationale Assemblée. Het Fonds zal dus geheel of gedeeltelijk de financieringsbehoeften van de begroting dekken die voortvloeien uit de toepassing van de begrotingsregels, en helpen de doelstellingen op het gebied van het activa- en passivabeheer te verwezenlijken. Het Fonds zal ook een sleutelrol spelen bij het beheer van publieke financiële middelen. Het zal onder de werking van de Comptabiliteitswet en de Wet op het Spaar- en Stabilisatie Fonds de inkomsten uit natuurlijke hulpbronnen veiligstellen die niet onmiddellijk nodig zijn om de financieringsbehoeften te dekken, en deze investeren voor toekomstige noden.

Een Spaar- en Stabilisatie Fonds dat langs deze lijnen is ontworpen, zal de gewenste doelstellingen kunnen realiseren. De begrotingsregels zullen als functie hebben de begrotingsdiscipline en het prudente begrotingsbeheer te helpen waarborgen. Het Fonds zal goed geïntegreerd zijn in het begrotingskader en de begrotingsregels. Het zal bijdragen aan een soepel verlopende uitvoering van het begrotingsbeleid, omdat dankzij de buigzame stabilisatiefunctie de middelen van het Fonds flexibel kunnen worden ingezet om tekorten in slechte tijden te financieren. De nieuwe opzet zal voorkomen dat het begrotingsbeheer overbelast wordt door rigide operationele regels die boven op de comptabele begrotingsregels worden gelegd. Het zal voldoen aan het principe dat netto stortingen (d.w.z. stortingen minus opnames) in een staatsinvesteringsfonds niet ondoordacht tot stand komen, en het probleem vermijden dat verplichte stortingen onder de financiële omstandigheden met schulden worden gefinancierd. Het zal de implementatie mogelijk maken van een gewenst geïntegreerd beheer van staatsactiva en -passiva, waarbij de activa van het Fonds en de schulden van de Staat gezamenlijk in beschouwing worden genomen. De eenvoud van de operationele regels zal de fiscale transparantie en het inzicht van het publiek in de activiteiten van het Fonds en het begrotingsbeleid bevorderen.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1 Definities en begrippen

De inkomsten uit natuurlijke hulpbronnen omvatten alle huidige en toekomstige inkomsten van de Staat verkregen uit de winning en verwerking van niet-hernieuwbare grondstoffen, inclusief maar niet beperkt tot directe belastingen, dividenden en royalty's betaald door ondernemingen die een bedrijfsspecifieke mijnbouwovereenkomst met de staat hebben gesloten en die actief zijn in de winning en verwerking van goud en aanverwante metalen, aardolie, bauxiet en andere niethernieuwbare grondstoffen. De storting in het Fonds moeten alle betalingen bevatten van de extractieve industrie zoals bedoeld in Vereiste 4.1 "Comprehensive disclosure of taxes and revenues" van de 2023 EITI standard, exclusief betalingen in natura. Het "Extractive Industries Transparency Initiative" (EITI) is een wereldwijde standaard die beoogt informatie openbaar te maken over onder meer de gehele waardeketen van de extractieve industrie, van bron tot bestemming, met name de overheid en de bijdrage aan de economie.

Artikel 2 Oprichting van het Fonds

Lid 2

Het Fonds krijgt de status van rechtspersoon sui generis, wat betekent dat het Fonds bij wet rechtspersoonlijkheid krijgt en dat bij wet voor het Fonds regels worden gesteld die de specifieke taak van deze entiteit ondersteunen. Haar taken en activiteiten liggen primair op het publiekrechtelijk terrein. Deze rechtsvorm is gekozen om het Fonds binnen haar publiekrechtelijk werkkterrein een hoge mate van autonomie te geven.

Bij de eerste evaluatie van het Fonds op grond van artikel 19 wordt ook de rechtsvorm beoordeeld, waarna indien nodig wijzigingen kunnen worden doorgevoerd.

Lid 3

Rechtspersonen met een wettelijke taak zijn onderworpen aan daarop betrekking hebbende bepalingen in de Comptabiliteitswet. Bovendien zijn in de Comptabiliteitswet tal van bepalingen opgenomen die moeten verzekeren dat de wijze van beheer van de staatsfinanciën een vloeiend geheel vormt met de uitvoering van de wet Spaar- en Stabilisatie Fonds Suriname, zodat zij elkaar wat betreft de doelstellingen onderling versterken.

Lid 4

Het Fonds zal de “algemeen aanvaarde principes en praktijken” voor staatsinvesteringsfondsen, oftewel de “Santiago-principes”, adopteren. Deze principes zijn de wereldwijd aanvaarde normen voor governance, investeringen en risicobeheerpraktijken voor staatsinvesteringsfondsen. De principes zijn bedoeld om goed bestuur, verantwoordingsplicht, transparantie en prudente beleggingspraktijken te bevorderen. De toepassing ervan zal ervoor zorgen dat Suriname een voorbeeld stelt in gezond en transparant Fondsbeheer.

Artikel 3 Doel van het Fonds

Het doel van het Fonds omvat doelstellingen die het Fonds kan verwezenlijken. De doeleinden die voor het Fonds zijn vastgesteld weerspiegelen het feit dat het Fonds een aanvullend beleidsinstrument is, en niet het belangrijkste instrument van het begrotingsbeleid. De bedoeling van het Fonds is het ministerie belast met de financiële aangelegenheden van de Staat een middel en richting geven bij het nemen van besluiten over de onttrekkingen ter financiering van de jaarlijkse begroting en voor het investeringsbeleid van het Fonds. De doelstellingen als meetlat zullen een duidelijke beoordeling van de functionering en prestaties van het Fonds en het vaststellen van prestatie maatstaven mogelijk maken.

Artikel 4 Stortingen in het Fonds

Lid 1

De storting van inkomsten uit natuurlijke hulpbronnen in het Fonds zal de volatiliteit van deze inkomsten overbrengen van de begroting naar het Fonds met de bedoeling een stabiliserend effect te hebben op de begroting.

Lid 3

De stortingen van inkomsten uit natuurlijke hulpbronnen in het SSFS worden als een negatieve financieringspost in de begrotingsrekeningen van de overheid geclassificeerd.

Lid 4

De Amerikaanse dollar wordt als rekeneenheid gebruikt. Omdat de transacties van het Fonds veelal in Amerikaanse dollars zullen plaatsvinden wordt voor rapporteringsdoeleinden ook deze valuta als functionele valuta van het Fonds gehanteerd. De boekhouding zal dus plaatsvinden in Amerikaanse dollars.

Artikel 5 Middelen van het Fonds en hun aanwending

Lid 2

Het Fonds mag geen investeringen in Suriname of in Surinaamse valuta financieren, of direct uitgeven, behalve om zijn eigen uitgaven te betalen.

Lid 3

De middelen van het Fonds staan in beginsel ter vrije beschikking van de overheid, binnen het raamwerk van regels die de uitgaven in de hand moeten houden en het sparen moeten bevorderen. Zij kunnen ook in het kader van het bewaken van de stabiliteit van de Surinaamse economie en het beheersen van de vermogensopbrengsten en kosten worden aangewend voor het delgen van de staatsschuld. De activa in beheer van het Fonds worden daarom geacht deel uit te maken van de bezittingen van de Staat en moeten als zodanig in de jaarrekening van de Staat worden gepresenteerd.

Artikel 6 Onttrekkingen uit het Fonds

Lid 1

De totale jaarlijkse onttrekking aan het Fonds ter financiering van de begroting wordt door de Minister gepresenteerd in de begroting die ter goedkeuring aan De Nationale Assemblée wordt voorgelegd. In de jaarlijkse begroting zal worden gespecificeerd hoeveel geld uit het Fonds kan worden onttrokken om de begroting te financieren in overeenstemming met de doelstellingen van het Fonds en de doelstellingen van het fiscale beleid.

In de toelichtingen bij het jaarlijkse begrotingsvoorstel dat aan de Nationale Assemblée wordt voorgelegd, wordt de onderbouw van de voorgestelde onttrekking uiteengezet met als componenten de macro-economische en fiscale omstandigheden, de begrotingsregels, het verwachte tekort op de begroting exclusief onttrekkingen uit het Fonds, de voorgenomen schuldaflossingen, de verwachte cashflow van de overheid en de algemene doelstellingen op het gebied van het activa- en passivabeheer. Deze factoren zullen worden toegelicht in het begrotingsvoorstel dat aan de Nationale Assemblée wordt voorgelegd, samen met de prognoses voor het Fonds.

Het jaarlijkse begrotingsvoorstel omvat:

- a. een voorstel voor de opname voor het volgende begrotingsjaar en schattingen van de opnames voor elk van de volgende drie jaren;
- b. een gedetailleerde schatting van de inkomsten die het Fonds zullen toekomen voor het volgende fiscale jaar en elk van de volgende drie jaren;
- c. een schatting van het verwachte nominale totale jaarlijkse rendement op de activa van het Fonds voor het volgende boekjaar en elk van de volgende drie jaren;
- d. een schatting van de omvang van het fondsvermogen aan het begin en aan het einde van het boekjaar en aan het einde van de volgende drie jaar als de opnames tijdens het boekjaar en de daaropvolgende jaren de voor het volgende boekjaar voorgestelde maximale bedragen bereiken, en geschat voor de volgende drie jaar.

Het Fonds heeft geen vrije bestedingsbevoegdheid, die reikt buiten de eigen operationele uitgaven in de door de Minister goedgekeurde begroting. Dit zal een waarborg zijn voor de integriteit van het activabeheer zodat publieke middelen niet buiten de begroting en dus niet buiten de begrotingswet worden aangewend. De opnames uit het Fonds zijn bestemd voor de algemene financiering van de uitvoering van de jaarlijkse begroting die door De Nationale Assemblée is goedgekeurd en niet voor het doen van specifieke uitgaven voor de overheid.

Een beschouwing over de werking en het effect van de begrotingsregels is nodig om twijfel te voorkomen dat onttrekkingen uit het Fonds bedoeld zijn om een procyclisch begrotingsbeleid te voeren. De begrotingsregels leggen namelijk beperkingen op aan de jaarlijkse begrotingsuitgaven, terwijl ook een maximum wordt aangegeven voor de netto-staatsschuld. Het Fonds functioneert dus als financieringsinstrument van de begroting, maar met de nodige waarborgen dat het fiscaal beleid prudent wordt gevoerd en de veiligstelling dat het gewenste vermogen in het Fonds planmatig kan worden opgebouwd.

Het flexibele karakter van de onttrekking uit het Fonds ter financiering van de begroting is onder meer bedoeld om het ministerie belast met de financiële aangelegenheden van de Staat in staat te stellen een geïntegreerd beheer van staatsactiva en -passiva te voeren. De activa in het Fonds moeten worden gezien in de context van de totale staatsbalans van de overheid. Bij het bepalen van de omvang van de onttrekking uit het Fonds ter financiering van de begroting in een bepaald jaar, gegeven een verwacht tekort op de begroting exclusief de trekking op het Fonds en bruto financieringsbehoefte, zal rekening worden gehouden met factoren zoals de schuld en de samenstelling ervan, rentetarieven, rendement op beleggingen, risico's en liquiditeit.

In sommige situaties kan er bijvoorbeeld de voorkeur aan worden gegeven gelden te onttrekken uit het Fonds om dure staatsschulden terug te betalen in plaats van laagrentende activa in het Fonds te accumuleren. Of er kan een voorkeur bestaan, om in plaats van schulden terug te betalen, voor het opbouwen van een buffer van liquide middelen in het Fonds ter bescherming van de begroting tegen de volatiliteit van de inkomsten.

Lid 5

De aanvullende begroting waarin het voorstel tot intrekking wordt gedaan, omvat:

- a. een rapport waarin de noodtoestand en de impact ervan worden beschreven;
- b. de motivering van het verzoek om onttrekking voor noodfinanciering.

Lid 7

Alle opnames door de Minister ter financiering van de begroting worden op de rekening van de Staat bij de Bank gestort. In de begrotingsboekhouding van het ministerie belast met de financiële aangelegenheden van de Staat worden opnames uit het Fonds verantwoord als middelen getrokken op het Spaar- en Stabilisatie Fonds Suriname. Anderzijds worden eveneens in de begroting der middelen de inkomsten uit natuurlijke hulpbronnen die in het begrotingsjaar aan de overheid toekomen verantwoord als ontvangen middelen, met als eliminerende tegenpost de besteding daarvan als storting in het Spaar- en Stabilisatie Fonds Suriname. De begrotingsrekening van de Staat laat op deze wijze al haar inkomsten zien en alle kasstromen, die op het Fonds betrekking hebben.

Artikel 7 De beleggingsstrategie van het Fonds

Lid 1, 2 en 3

De activa in het Fonds maken deel uit van de rijkdom van de Surinaamse Staat en met haar verbonden Volk. De beleggingsstrategie van het Fonds en de uitvoering ervan zijn een sleutelement voor het beheer en de financiële bedrijfsvoering van de Staat bedoeld om deze rijkdom te beschermen tegen financiële risico's en te doen groeien ten behoeve van deze generatie en toekomstige generaties. In de wet is daarom voorzien in het opzetten van een robuuste institutionele kader om de potentieel forse groei van het vermogen in het Fonds solide en beheersmatig te kunnen accommoderen.

Zoals aangegeven in artikel 3 is de beleggingsdoelstelling van het Fonds het behalen van het hoogst mogelijke rendement op het belegd vermogen, na aftrek van kosten, met inachtneming van een aanvaardbaar risiconiveau. De uitgangspunten daartoe worden vastgelegd in de beleggingsstrategie van het Fonds gebaseerd op beginselen van gedegen vermogensbeheer, waaronder een haalbare combinatie van gewenst rendement en een aanvaardbaar niveau van financiële risico's.

De beleggingsstrategie volgt internationale best practices op het gebied van financieel vermogensbeheer, inclusief spreiding van beleggingen om het voor risico gewogen financiële rendement te maximaliseren.

Een voor risico gewogen rendement is een berekening van de (potentiële) winst van een belegging waarbij rekening wordt gehouden met de mate van risico die moet worden genomen. Stel dat twee fondsen een even hoog rendement hebben, maar fonds A heeft een hogere volatiliteit. Dan heeft fonds B een hoger voor risico gewogen rendement.

Lid 4

De minimumvereisten voor de elementen die in de beleggingsstrategie moeten worden opgenomen, zijn vergelijkbaar met die in het investeringsbeleid van een aantal andere staatsinvesteringsfondsen in grondstoffen producerende landen.

Bij de strategische allocatie van middelen zal de destinatie afhangen van verschillende factoren die moeten worden geëvalueerd. Ze omvatten de beleggingsdoelstellingen van het Fonds, de risicotolerantie, de liquiditeit en de tijdshorizon. Strategische activaspreiding is belangrijk voor het risicobeheer. Door de portefeuille te diversifiëren met het oogmerk spreiding van beleggingsrisico's te effectueren, kan het Fonds haar blootstelling aan risico's die verbonden zijn aan het beleggen in één bepaalde activaklasse verminderen.

De benchmarks voor elke beleggingscategorie dienen twee doelen. In de eerste plaats zal de benchmark worden gebruikt om de prestaties van de operationeel manager (in eerste instantie de Bank) te beoordelen. Het werkelijke rendement voor in aanmerking komende activaklassen zal worden vergeleken met het rendement van de vergelijkende benchmarkportefeuille. Prestatieverschillen zullen worden gerapporteerd en toegelicht in de rapporten van het Fonds. Ten tweede zal de beleggingsstrategie limieten definiëren voor de maximaal toegestane variaties ten opzichte van de benchmarkportefeuille. Deze limieten worden gedefinieerd als een maximale tracking error. De benchmark zal daarom een geïntegreerd onderdeel zijn van het risicobeheersysteem van het Fonds.

Lid 5

Wat betreft het ethische beleggen wordt bij de keuze van beleggingen door kennisneming van de jaarverslagen en andere rapporten van en over de uitgevende entiteiten nagegaan of deze zich houden aan de in hun land geldende maatschappelijke principes van duurzaamheid: de levensvatbaarheid op lange termijn van een gemeenschap, samenleving of praktijk die de kansen van toekomstige generaties niet vermindert.

Lid 6

De beleggingsstrategie moet zodanig zijn ontworpen dat financiële risico's worden beheerst. De toelichtende documenten ter ondersteuning van de beleggingsstrategie zullen de beleidslijnen uiteenzetten die de marktrisico's zullen beheersen (het risico van verandering in de marktwaarde van de beleggingen als gevolg van schommelingen in financiële markten, waaronder valutarisico, renterisico, en prijsrisico); kredietrisico's (het risico dat een partij haar verplichtingen jegens het Fonds niet kan nakomen); concentratierisico (het risico van verlies dat kan worden toegeschreven aan het aanhouden van beleggingen in één enkel actief of in een beperkt aantal activaklassen), en liquiditeitsrisico's (het risico dat het niet mogelijk is om activa of effecten onmiddellijk in contanten om te zetten).

Lid 7

De middelen van het Fonds worden belegd in financiële instrumenten die uitsluitend op economische en financiële gronden worden gekozen. Om twijfel te voorkomen: het Fonds zal alleen geld uitgeven om zijn eigen uitgaven te bekostigen, en zal zich weerhouden van het besteden van geld voor openbare politieke doeleinden.

Lid 8

In lijn met internationaal gebruikelijke praktijk schrijft de wet voor dat het Fonds alleen buiten Suriname en in gekwalificeerde vreemde valuta-instrumenten zal investeren. Er zijn verschillende redenen voor dit principe:

Ten eerste moet het Fonds een effectieve buffer zijn. Het Fonds is een mechanisme dat moet bijdragen aan stabilisatie van de economie als geheel. Het moet functioneren als een financiële buffer, waaruit wanneer nodig kan worden geput om de begroting te financieren. De omvang van de buffer moet kunnen variëren zonder nadelige beïnvloeding van de economie. Fluctuerende claims van het Fonds op de binnenlandse particuliere sector zouden de volatiliteit van de economie en de onzekerheid verergeren. Als het Fonds bijvoorbeeld tijdens hoogconjunctuur in het binnenland zou beleggen en tijdens laagconjunctuur binnenlandse activa zou liquideren, zou dit de macro-economische volatiliteit versterken. Ook zou de waarde van de door het Fonds aangehouden buffer kunnen afnemen onder omstandigheden waarin die buffer juist dringend nodig zou kunnen zijn, bijvoorbeeld vanwege een schok met economisch ongunstige gevolgen voor het land.

Ten tweede moet de niet extractieve sector van de economie worden beschermd. Door in tijden van hoge extractieve inkomsten deze in het buitenland te investeren, zal het Fonds bijdragen aan de noodzakelijke kapitaaluitstroom en zo de economie beschermen tegen doorgaans negatieve neveneffecten van de doorwerking van hogere exportinkomsten op de economie. Investerings in het buitenland van deze middelen helpen buitensporige appreciatie van de munt in reële

termen te voorkomen, wat de economie zou schaden en zou leiden tot een economische structuur die niet in stand zou kunnen worden gehouden wanneer de inkomsten uit de extractieve sector beginnen te dalen.

Ten derde moet de integriteit van de functie van de begroting worden gewaarborgd. Het Fonds mag de begroting als belangrijkste fiscaal stuur instrument van het land niet ondermijnen. Als het Fonds zou worden gebruikt om binnenlandse investeringen te financieren, zou het in feite een parallelle begroting kunnen worden die de begroting van het land omzeilt, wat prioriterings- en coördinatieproblemen zou kunnen veroorzaken en de status van de begroting zou kunnen verzwakken. Het zou ook het functioneren van de overheid en de transparantie kunnen belemmeren door potentieel ondoorzichtige praktijken.

Ten slotte moet het Fonds worden beschermd tegen mogelijke politieke druk om bijvoorbeeld specifieke projecten, ondernemingen en activiteiten op andere dan commerciële gronden te financieren. Een verbod op binnenlandse beleggingen helpt dit risico te beperken, het vermogen en de onafhankelijkheid van de vermogensbeheerders van het Fonds te waarborgen om strikt op commerciële gronden te beleggen, zoals de wet voorschrijft, en goed bestuur te plegen.

Lid 10

Het gebruiken van schuld of geleend kapitaal om een investering te ondernemen, in vaktechnische termen aangeduid als leverage is niet toegestaan. Het wordt vaak gebruikt om de eigen vermogensbasis te vergroten. Uit dien hoofde zal de overheid geen leningen verstrekken aan het Fonds.

Lid 11

De beleggingsstrategie van het Fonds zal zich waarschijnlijk in de loop van de tijd ontwikkelen. In eerste instantie zal het Fonds een conservatieve activaspreiding nastreven met een laag risicorendementsprofiel en nadruk op de liquiditeit. Het is wenselijk om in eerste instantie gemakkelijk liquideerbare activa op te bouwen voor stabilisatie van de begroting in geval behoefte aan liquide middelen zou

ontstaan, en om tijd te scheppen voor het opbouwen van het vermogen om het beheer van meer complexe strategieën voor activa-allocatie aan te kunnen. Bovendien zullen in de beginfase naast het Fonds nog steeds hoge staatsschulden bestaan, en kan het voordelig zijn om dure schulden af te lossen. Het kan worden verwacht dat de strategische activaspreiding van het Fonds vervolgens geleidelijk zal evolueren naar een strategie met meer nadruk op een langere termijn horizon van de beleggingen en een meer gediversifieerde risicostrategie.

Lid 12

De beleggingsstrategie zal worden gepubliceerd. Waarnemers moeten kennis kunnen nemen van het beleggingsbeleid en de risiconiveaus die het Fonds mag aangaan, zodat zij de actuele beleggingsprestaties kunnen begrijpen en beoordelen. De publicatie bevat onder meer de operationele beleggingsrichtlijnen, in aanmerking komende activa en de beoogde samenstelling van de portefeuille en de risico's die fondsbeheerders kunnen nemen.

Artikel 8 Het bezwaren van de activa van het Fonds

Door in de wet op te nemen dat er geen beslag kan worden gelegd op de activa van het Fonds, wordt beoogd te voorkomen dat het Fonds niet meer kan functioneren en als het ware verlamd raakt als gevolg van beslaglegging door personen of ondernemingen die menen een vordering te hebben op de Staat. Het merendeel van de activa van het Fonds is immers afkomstig van storting door de Staat. Ook is het niet mogelijk dat de activa van het Fonds worden bezwaard en als zekerheid dienen in overeenkomsten die door de overheid worden aangegaan.

Artikel 9 De Raad van Bestuur

Om ervoor te zorgen dat het maximale voordeel uit het Fonds wordt verkregen en ook om dit Fonds voor de toekomst te behouden, is de hoogste mate van transparantie in de beleidsuitvoering van het Fonds vereist, en moet het Fonds worden beheerd door hooggekwalificeerde financiële deskundigen. Aan de leden van de Raad worden hoge eisen gesteld aan de geschiktheid voor benoeming, zodat een lid in staat kan

worden geacht op het vereiste professionele niveau met de overige leden samen te werken en de taken van het bestuur naar behoren te vervullen. In die zin moeten personen beschikken over competenties op het gebied van economie of recht, en over ervaring met het beheren of overzien van investeringen. Voor benoeming in het bestuur komen bovendien alleen personen in aanmerking die voldoen aan de noodzakelijke integriteitseisen en een onberispelijke staat van dienst hebben. Dit betekent dat een lid: niet failliet of insolvabel mag zijn verklaard; niet betrokken is geweest bij een strafrechtelijk onderzoek of onderworpen is aan strafrechtelijke vervolging in verband met een misdrijf of bij enig strafbaar feit van financieeleconomische aard in Suriname of in het buitenland. Het lid mag niet betrokken zijn geweest bij of in verband zijn gebracht met bedrijfspraktijken die twijfel doen rijzen over zijn bekwaamheid en beoordelingsvermogen.

Ook moet een lid in staat zijn om op basis van eigen inzichten autonoom de ontwikkelingen en het gevoerde beleid ten aanzien van het Fonds te beoordelen. In het artikel zijn ook de gronden opgenomen voor ontslag van de leden van de Raad.

Artikel 10 Vergaderingen van de Raad van bestuur

Dit artikel gaat in op de besluitvormingsprocedure tijdens bestuursvergaderingen. Op elke vergadering van de Raad van Bestuur moeten ten minste drie leden aanwezig zijn om een quorum te hebben. Bestuursbesluiten worden genomen bij meerderheid van stemmen. Bij verordening worden nadere regels gesteld met betrekking tot de vergaderprocedures. Omdat het van belang is dat de samenleving op de hoogte is van de werkwijze van de Raad, zal de Orderegeling na goedkeuring door de Minister worden gepubliceerd.

Artikel 11 Verantwoordelijkheden en taken van de Raad

Lid 2

De Raad is gehouden per kwartaal over de activiteiten van het Fonds aan de Minister te rapporteren. Frequente rapportage levert meer actuele informatie aan de Minister en het publiek om hen te helpen inzicht te krijgen in de effectiviteit het bestuur, de ontwikkeling van het Fonds en de prestaties daarvan. De rapportage moet daartoe ook informatie bevatten over de beleggingsprestaties in verhouding tot de strategie en benchmarks. De frequente rapportage resulteert ook in een grotere managementdiscipline en voortdurende controle op de toereikendheid van het proces van verwerking van financiële informatie en financiële verslaggeving. Door kwartaalrapportages te publiceren voldoet het Fonds hiermee ook aan de Fiscale Transparantie Code van het Internationale Monetair Fonds (IMF Fiscal Transparency Code, Principe 4.3.3.).

Artikel 13 Beheer van het Fonds

Lid 1

De wet vereist de benoeming van een Beleggingsadviescommissie bestaande uit deskundigen die de ervaring en expertise op het gebied van financiële beleggingen, portefeuillebeheer en beleggingsrecht hebben om de Raad te kunnen adviseren over het beleggingsbeleid en het beleggingsbeheer van het Fonds.

Lid 2

Het beheer van het Fonds is voor een periode van drie jaar toevertrouwd aan de Centrale Bank van Suriname.

De selectie van beheerders voor het Fonds als bedoeld in lid 4.c maakt het voor de Bank mogelijk om derden, zoals vermogensbeheerders, bewaarders etc., in te schakelen voor het uitvoeren van taken die gebruikelijk zijn voor vermogensfondsen.

Ter dekking van de kosten van het beheer van het Fonds wordt aan de Bank een beheervergoeding betaald. Deze vergoeding wordt vastgesteld na overleg tussen de Bank, de Raad en de Minister.

Lid 12

De Bank is gevrijwaard voor claims in verband met enig letsel en/of verlies dat zou kunnen voortvloeien uit de beheeractiviteiten met betrekking tot het Fonds. De uitsluiting van aansprakelijkheid kan echter niet worden ingeroepen als de schade te wijten is aan opzet of grove schuld van de Bank.

Lid 14

De Bank, de Raad en de Beleggingsadviescommissie komen periodiek bijeen voor overleg. Zij maken daarbij gebruik van de kwartaalrapportages en kijken terug naar de gang van zaken in de afgelopen periode en de plannen voor de komende periode.

Lid 15

De werving van externe beheerders voor het portefeuillemanagement zal plaatsvinden door middel van een openbare aanbesteding op basis van objectieve criteria, waaronder het ondernemingsvermogen, afgesloten verzekeringen, de kredietwaardigheid (credit ratings) van de beheerders, omvang van het beheerd vermogen, ervaring in de vermogensbeheerbranche, aantoonbaar goede operationele en financiële prestaties, zakelijke referenties en reputatie, en een voorgesteld tariefschema. De lijst met de aangestelde externe beheerders wordt gepubliceerd op de officiële webpagina van het Fonds.

Artikelen 15 en 16 Het Jaarverslag en het Jaarplan

Ieder jaar vóór 1 juni is de Raad verplicht, door tussenkomst van de Minister, een gecertificeerd jaarverslag aan de Regering aan te bieden. De Raad moet ook twee maanden vóór aanvang van het nieuwe boekjaar een jaarplan aan de Minister voorleggen, waarin een overzicht wordt gegeven van de afwijkingen van de plannen in het voorgaande en lopende jaar, de plannen voor het komende jaar en een prognose van de resultaten op de korte en lange termijn. De jaarplannen bevatten ook een schatting van de verwachte inkomsten uit natuurlijke hulpbronnen zoals uiteengezet in artikel 4, lid 1.

Artikel 18 Externe Audit

Als onregelmatigheden worden geconstateerd of vermoed, kunnen de Minister of de Raad de Centrale Landsaccountantsdienst verzoeken een bijzonder onderzoek uit te voeren bij het Fonds. Dit zal onder meer het geval zijn bij illegale transacties en misbruik van de middelen van het Fonds.

Artikel 19 Evaluaties

Nadat het Fonds is geactiveerd, zal de Regering elke drie jaar het functioneren van het Fonds en zijn werking in de praktijk evalueren. De evaluatie strekt zich ook uit tot de rechtsvorm van het Fonds. De evaluaties omvatten beoordelingen op basis van de Santiago-principes. De Regering zal de evaluatieresultaten doorsturen naar de Nationale Assemblée en deze publiceren.

Artikel 22 Overgangsbepalingen

De wet treedt direct in werking na afkondiging, maar zal pas operationeel zijn nadat overeenkomstig lid 4 de eerste storting door het Fonds is ontvangen. Ter voorbereiding daarvan zal de Minister alles in gang zetten wat nodig is het Fonds wettig en functioneel operationeel te doen zijn op het moment dat de eerste inkomsten moeten worden ontvangen.

Dit geldt ook voor het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen, Deze moet de waardeketen vanaf het moment van winning tot wanneer en hoe de inkomsten hun weg vinden naar de overheid in beeld brengen. Dit omvat onder meer de toegewezen licenties en gesloten contracten, wat de fiscale en juridische regelingen zijn en de registratie daarvan. Tenslotte gaat het er om vast te stellen wie wat moet betalen, hoeveel, wanneer en waar.

In de overgangsbepalingen is ter voorkoming van precedentwerking onder lid 8 en 9, omdat zulks indruist tegen de beginselen van de wet, opgave gedaan van aan de overheid toekomende inkomsten uit natuurlijke hulpbronnen die uit hoofde van schuldsanering als zekerheid zijn gesteld. Uitdrukkelijk wordt hierbij vermeld dat de schuldsanering van uitstaande internationale obligaties door de Minister werd aangekondigd op 6 december 2023, wat inhoudt dat het stellen van zekerheid in dit geval geen precedentwerking heeft. Dit om alle toekomstige inkomsten uit natuurlijke hulpbronnen die aan het Fonds toekomen te beschermen tegen oproepen of initiatieven voor uitzonderingen op deposito's, waarbij een precedent wordt aangehaald.

Een kwestie die een tijdelijke regeling vereist, komt voort uit de herstructureringsovereenkomst uit 2023 met crediteuren van de uitstaande internationale obligaties van Suriname. De schuldeisers van Suriname waren het erover eens dat bij gebrek aan nieuwe olieontwikkelingen, Suriname een grotere schuldreductie nodig zou hebben; maar ze voorzagen ook dat als er nieuwe olie zou worden ontwikkeld, het bedrag aan schuldvermindering in de herstructureringsovereenkomsten achteraf gezien te groot zou zijn geweest. Om deze redenen bevatten de overeenkomsten een clause die crediteuren toestond te delen in de voordelen van Blok 58 van de nieuwe offshore-olie, mocht deze op een bepaald moment in de toekomst in productie komen.

Het mechanisme dat daartoe in het kader van de herstructureringsovereenkomst werd gecreëerd, was een Value Recovery Instrument (VRI). Het houdt in dat als Blok 58 zou worden ontwikkeld, een deel van de onlangs verkregen schuldreductie zou worden teruggedraaid, en dat gedurende een aantal jaren 30 procent van de royalty's die op de offshore olieproductie uit Blok 58 worden geheven na de eerste 100 miljoen dollar, zou worden bestemd voor het voldoen aan de verplichtingen verbonden aan de VRI. Als en wanneer de offshore olieproductie uit Blok 58 werkelijkheid wordt, zou de staatsschuld automatisch stijgen met het bedrag van de VRI (275,6 miljoen dollar).

Er moet terdege rekening worden gehouden met de toezeggingen die de Regering heeft gedaan in het kader van de schuldsaneringsovereenkomsten. Dit betekent dat het Fonds niet het deel van de inkomsten uit middelen zal ontvangen dat moet worden besteed ter voldoening aan de verplichtingen uit hoofde van de VRI van de schuldeisers.

Ook, als onderdeel van de overeenkomsten met crediteuren zal, in het geval dat nieuwe offshoreolie uit Blok 58 in productie gaat, de resterende 70 procent van de royalty's op dergelijke olie (na de 30 procent die is gereserveerd voor VRI-onderhoud) moeten worden gestort op een geblokkeerde rekening (escrow account) in het buitenland (een "offshore betaalrekening" vanuit het perspectief van Suriname, en een "springing security account" vanuit het perspectief van crediteuren) aangehouden door een derde partij. Dit geldt, dat een overheidsacticum vormt, zal tijdelijk worden aangehouden ter garantie van de aflossing van geherstructureerde obligaties en zal niet in het Fonds worden gestort zolang de geblokkeerde rekening actief blijft. Zodra deze obligaties zijn terugbetaald, zal het geld op de geblokkeerde rekening worden vrijgegeven en in het Fonds worden gestort.

Paramaribo, 30 december 2024,

CHANDRIKAPERSAD SANTHOKI